

LIVAR d.d.
Ivančna Gorica

KAZALO

POSLOVNO POROČILO DRUŽBE LIVAR D.D.

ZA LETO 2010.....	1
IZ OSEBNE IZKAZNICE.....	1
ODVISNA IN PRIDRUŽENA PODJETJA.....	2
NADZORNI SVET.....	3
UPRAVA DRUŽBE.....	3
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE.....	4
POROČILO NADZORNEGA SVETA.....	6
POUDARKI IZ POSLOVANJA – LIVAR d.d.	8
POMEMBNEJŠI DOGODKI PO LETU 2010.....	9
NEGOTOVOST GLEDE PREDPOSTAVKE DELUJOČEGA PODJETJA	12
PRODAJA	12
PROIZVODNJA	14
NALOŽBE	15
RAZVOJNA DEJAVNOST.....	16
ZAPOSLENI	17
KAKOVOST	19
DELNIČARJI.....	20
UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	21
SKRB ZA OKOLJE.....	23
ANALIZA POSLOVANJA DRUŽBE LIVAR D.D.....	25
IZJAVA O UPRAVLJANJU	32
PODRUŽNICE	32

RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE LIVAR D.D.

ZA LETO 2010.....33

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	34
BILANCA STANJA	36
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	38
IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	39
IZKAZ DENARNIH TOKOV	40
IZKAZ GIBANJA KAPITALA	42
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.	44
POJASNILA K BILANCI STANJA.....	57
POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	76
POSILI S POVEZANIMI OSEBAMI	88
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	90
POTENCIALNE OBVEZNOSTI.....	92
DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	92

POSLOVNO POROČILO
DRUŽBE LIVAR D.D.
ZA LETO 2010

IZ OSEBNE IZKAZNICE

LIVAR d.d.

Naziv: Livar, proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d.

Naslov: Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica

Telefon: (01) 786-99-00

Telefaks: (01) 787-73-81

E – pošta: info@livar.si

Internet: <http://www.livar.si>

Matična številka: 5504813

Davčna številka: 58984771

Transakcijski računi: Ljubljanska banka: 0292 2002 0211 206

Unicredit Banka: 2900 0005 5242 036

Hypo Alpe-Adria: 3300 0000 0493 527

Gorenjska Banka: 0700 0000 1018 784

Dejavnost: (24.510) litje železa

Livar, proizvodnja in obdelava ulitkov, d.d., je vpisana v sodni register pri okrožnem sodišču v Ljubljani pod vložno številko 1/13026/00.

Višina kapitala na dan 31.12.2010 v EUR:	1.539.932
--	-----------

Višina osnovnega kapitala na dan 31.12.2010 v EUR:	6.331.660
--	-----------

Število izdanih delnic na dan 31.12.2010	1.517.319
--	-----------

Število zaposlenih na dan 31.12.2010:	22
---------------------------------------	----

ODVISNA IN PRIDRUŽENA PODJETJA

Pod okriljem družbe Livar d.d. je pet odvisnih in eno pridruženo podjetje. Le ta so sledeča:

Podjetje	Sedež		Delež Livar d.d.
Livar LNL d.o.o.	Slovenija	Odvisno podjetje	100,00 %
Livar Belt d.o.o.	Slovenija	Odvisno podjetje	100,00 %
Livar FMO d.o.o.	Slovenija	Odvisno podjetje	100,00 %
Livar Storitve d.o.o.	Slovenija	Odvisno podjetje	100,00 %
Topola Livar MO d.o.o.	Srbija	Odvisno podjetje	97,95 %
Jelšingrad Livar a.d.	BiH	Pridruženo podjetje	43,03 %

V letu 2010 je Livar d.d. neodplačno prenesel del svojega deleža podjetja Topola Livar a.d. na Republiko Srbijo. Tako se je delež lastništva Livarja v omenjeno podjetje zmanjšal iz 65,00 % na 14,04 % v letu 2010, in ni več kot odvisno podjetje.

Topola Livar MO d.o.o. od junija 2009 ne deluje. Trenutno se preverja možnost nadaljnjega poslovanja.

Delež Livarja d.d. v družbi Jelšingrad Livar a.d. znaša 43,03 %, to družbo se obravnava kot pridruženo podjetje.

Z 1. oktobrom leta 2010 pa se je družba Livar d.d. prestrukturirala s ciljem ohranitve vseh tržno perspektivnih dejavnosti družbe. 520 zaposlenih je bilo prezaaposlenih na štiri odvisna podjetja in sicer na Livar LNL d.o.o., Livar Belt d.o.o., Livar FMO d.o.o. in Livar Storitve d.o.o.. V ta namen so ta podjetja tudi pridobila subvencijo s strani države v skupni višini 2 mio EUR za prestrukturiranje oziroma ustanovitev novih delavnih mest.

Zaradi nepomembnosti obsega premoženja, stroškov in prihodkov odvisnih družb, družba Livar d.d. za leto 2010 ni sestavila konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Livar.

NADZORNI SVET

V letu 2010 je nadzorni svet Livarja deloval v dveh sestavah:

Sestava nadzornega sveta od 01.01.2010 do 15.10.2010:

Predsednik: Damjan DEBELJAK

Namestnik predsednika: Mitja ŠKRBEC

Člani: Adriano CORSI
Janko ČEVKA
Ivo JUDNIČ
Drago JERMAN

Sestava nadzornega sveta od 15.10.2010 do 31.12.2010:

Predsednik: Ivo JUDNIČ

Namestnik predsednika: Mitja ŠKRBEC

Člani: Adriano CORSI
Janko ČEVKA
Drago JERMAN

UPRAVA DRUŽBE

V letu 2010 je Livar vodila enočlanska uprava. Uprava je delovala v dveh sestavah, nadzorni svet je s 15. oktobrom odpoklical upravo katero je vodil mag. Uroš Korže, vodenje družbe pa je prevzel Damjan Debeljak.

Uprava od 01.01.2010 do 15.10.2010:

Predsednik uprave: mag. Uroš KORŽE

Uprava od 15.10.2010 do 31.12.2010:

Predsednik uprave: Damjan DEBELJAK

PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

Spoštovani delničarji in poslovni partnerji!

Recesija svetovnega gospodarstva, katera je močno prizadela poslovanje Livarja proti koncu leta 2008 in v letu 2009, Livar je ob najhujšem padcu posloval le s tretjino svojih kapacitet, se je z drugim kvartalom leta 2010 umirila. Začetek leta je še potekal v znamenju nižjih naročil, v drugem kvartalu pa se je situacija na trgu pričela umirjati. Prodaja se je dvignila na 3.200 ton mesečno, Livarjeve kapacitete pa so bile tako do konca leta zasedene v višini 80 %.

Z namenom omilitve negativnih učinkov poslovanja zaradi posledic svetovne gospodarske krize je bila v letu 2010 sprejeta odločitev o prenosu dejavnosti družbe Livar d.d. na štiri odvisna podjetja. Z namenom ohranitve vseh tržno perspektivnih dejavnosti družbe je bilo tako z 1.10.2010 na odvisna podjetja prezaupanih 520 delavcev. Cilji prenosa dejavnosti pa so bili predvsem preglednost poslovanja, večja stroškovna učinkovitost, jasne razmejitve odgovornosti in ohranitev čim večjega števila zaposlenih. V ta namen pa je družba Livar d.d. tudi pridobila subvencijo s strani države.

Iz same dejavnosti je Livar v letu 2010 ustvaril dobiček v višini 962 tisoč EUR (čisti poslovni izid brez upoštevanja finančnih odhodkov iz negativnih tečajnih razlik in iz izvedenih finančnih instrumentov), kar je znak, da samo poslovanje Livarja spremljajo pozitivni trendi tako na prihodkovni kot tudi na stroškovni strani. Dobiček pred obračunom amortizacije, obresti in davkov (EBITDA) ustvarjen iz dejavnosti pa za leto 2010 predstavlja 4,4 milijona EUR, kar je za 23 % nad načrtovanim. Na žalost pa so bili ti spodbudni rezultati izničeni zaradi strmega padca eura proti švicarskemu franku. Livar je namreč izpostavljen na valutna nihanja z dolgoročnim posojilom v švicarskih frankih, z delom obveznosti na lizingu ter predvsem z v letu 2007 in prvi polovici 2008 kupljenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, katerih pošteno tržno vrednost skladno s standardi prikazuje preko izkaza poslovnega izida.

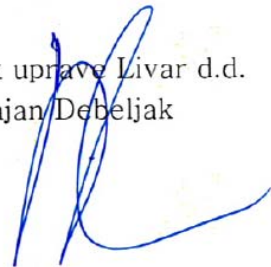
Tako pozitivni poslovni izid iz dejavnosti v višini 962 tisoč EUR zmanjšujejo nerealizirane negativne tečajne razlike pri neodplačanih posojilih in lizingih v višini 1,7 milijona EUR. Zmanjšuje ga tudi povečanje negativne sedanje vrednosti izvedenih finančnih instrumentov glede na stanje ob koncu lanskega leta. Na dan 31.12.2010 je na podlagi cenitvenega poročila znašala negativna sedanja vrednost nezapadlih izvedenih finančnih instrumentov 1,25 milijona EUR, na dan 1.1.2010 pa 1,0 milijona EUR, zato je bila posledično ugotovljena obračunska izguba iz tega naslova v višini 245 tisoč EUR. Poleg tega so bili v letu 2010 že realizirana izguba od zapadlih izvedenih finančnih instrumentov v višini 1,9 milijona EUR, kar pa tudi negativno vpliva na rezultat Livarja. Poslovni izid ob koncu leta 2010 je bil tako močno odvisen

od gibanja evra proti švicarskemu franku, za leto 2010 družba Livar d.d. izkazuje izgubo v višini – 2,9 milijona EUR.

Leto 2010 je Livar pomembno obremenjevala težka likvidnostna situacija, podedovana iz preteklih let, povezana z večletnimi negativnimi trendi v poslovanju, dodatno pa še z zadolževanjem za financiranje naložb v odvisna podjetja. V prvem kvartalu leta 2010 so bili tako realizirani sporazumi z bankami o reprogramiranju dolgoročnih finančnih obveznosti za obdobje enega leta. Sporazumi so temeljili na odlogu plačila glavnice, Livar pa je plačeval obresti na ta posojila. Prav tako pa so bila v letu 2010 obnovljena oziroma podaljšana tudi vsa kratkoročna posojila. S plačevanjem reprogramiranih obveznosti bo potrebno ponovno pričeti v prvem kvartalu leta 2011. Vendar pa kljub predvidenim pozitivnim denarnim tokovom iz poslovanja Livar v letu 2011 še ne bo mogel pokriti vseh finančnih obveznosti ki sledijo. Tako se predvideva ponovna izvedba reprograma za približno polovico finančnih obveznosti, z namenom uskladitve le teh s plačilno sposobnostjo Livarja.

Do spoznanja, da samo ulitek tržno dolgoročno nima prihodnosti je Livar prišel že v preteklosti, ko se je intenzivno vlagalo v obrat mehanske obdelave v Črnomlju. Obdelani ulitki nosijo bistveno višjo dodano vrednost kot surovi, s tega razloga bomo v bodoče vse sile usmerili v pridobitev dodatnih naročil za tovrstne izdelke. V strukturi povpraševanja pa je na trgu zaznati tudi višanje povpraševanja po ulitkih iz nodularne litine, kateri pa imajo tudi višjo dodano vrednost kot ulitki iz sive litine. Iz tega razloga pa že potekajo aktivnosti v smislu širitve proizvodnje nodularne litine tudi v livarno v Črnomlju, katera je do sedaj proizvajala predvsem ulitke iz sive litine.

Predsednik uprave Livar d.d.
Damjan Debeljak

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Spoštovani delničarji !

Nadzorni svet družbe LIVAR d.d. se je v letu 2010 sestal sedemkrat na svojih rednih sejah, kjer se je sproti seznanjal z mesečnimi rezultati poslovanja in delovanjem uprave. V vidu zagotavljanja ustrezne podpore upravi podjetja pri poslovanju pa je imel NS tudi tri korespondenčne seje.

V leto 2010 smo uprava in NS vstopili veliko bolj optimistično razpoloženi saj je podjetje ponovno pričelo pridobivati »izgubljena« naročila.

Prvi kvartal leta 2010 smo bili še vedno podvrženi recesijskim vplivom na italijanskem trgu na katerega pretežno izvažamo in s tem omejitvi naročil, ki so v pričetku leta dosegala cca. 50% proizvodnih kapacitet.

Posebno pozornost smo v tem obdobju namenili reklamacijam z strani kupcev in pa rokom dobav, ki so s povečanjem kapacitet proizvodnje pridobile negativne trende.

V drugem kvartalu leta 2010 so se nadaljevali pozitivni trendi poslovanja iz prvega kvartala in jih je nadzorni svet na svojih rednih sejah obravnaval in upravi izrazil vso podporo pri nadaljnjem prilaganju stroškov zmanjšanim prihodkom poslovanja.

V tem drugem kvartalu leta so s strani NS družbe skupaj z upravo potekala tudi intenzivna dogovarjanja z vsemi udeleženi bankami za reprogramiranje obstoječih kreditov, kakor tudi za pridobitev novih obratnih sredstev za financiranje proizvodnje kot nam je bilo to obljubljeno ob dokapitalizaciji.

Pomembno pa je da je ravno v tem tretjem kvartalu leta 2010 družba v tem letu prvič ustvarila pozitivne rezultate poslovanja in to predvsem na račun delnega povečanja naročil in celoletnega prizadevanja uprave za zniževanje stroškov poslovanja.

Vkljub prizadevanju uprave in vsem sprejetim ukrepom za izboljšanje poslovanja, pa nas je prav v tretjem kvartalu leta 2010 presenetil nepričakovan padec vrednosti EUR v primerjavi z ostalimi svetovnimi valutami. Neposredno se je to odrazilo na primerjalnem tečaju EUR/CHF in s tem na naših najetih kreditih kakor tudi na derivatih oz. IFI, ki jih imamo v svojem portfelju. Posledično smo zaradi velikega padca EUR v primerjavi z CHF na finančnem delu poslovanja podjetja pričeli beležiti izgubo.

Pozitivni trendi poslovanja so se nadaljevali tudi v četrtem kvartalu leta 2010 ko je podjetje stabiliziralo naročila na ravni 80% proizvodnih kapacitet, toda žal je bila izguba iz finančnega dela poslovanja v predhodnem delu leta prevelika da bi uspeli do

konca leta 2010 ustvariti pozitiven rezultat iz poslovanja. Temu so botrovali še vedno neugodni tečaji EUR/CHF in s tem tudi naraščanje negativnih premij za IFI.

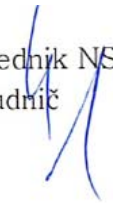
V tem zadnjem kvartalu leta je bil na osnovi predloga uprave in ob soglasju NS družbe tudi prenesen večinski paket 51% delnic Topole Livarja na državo Republiko Srbijo in sicer z namenom postopnega prenosa vseh finančnih bremen z strani LIVAR na Topola Livar. Pri tem se je Republika Srbija obvezala zagotoviti finančna sredstva za ponovni zagon proizvodnje.

Prav ta zadnji kvartal leta pa je imel za LIVAR tudi zelo ugoden učinek zaradi pridobitve subvencije z strani države Slovenije za prestrukturiranje oz. ustanovitev novih delovnih mest. Pridobljena sredstva so bila namensko porabljena za ustanovitev štirih novih odvisnih družb in prezaposlitve zaposlenih.

V tem zadnjem kvartalu leta je NS družbe sprejel tudi odločitev o odpoklicu dotedanjega predsednika uprave mag. Uroša Koržeta. Na mesto predsednika uprave sem bil imenovan spodaj podpisani Damjan Debeljak. S to odločitvijo smo lastniki prevzeli vodenje podjetja z namenom aktivnega upravljanja vloženega kapitala in s tem doseganja pozitivnih rezultatov poslovanja na dolgi rok.

Zdajšnji Predsednik NS Livar d.d.:

Ivo Judnič

Prejšnji Predsednik NS Livar d.d.:

Damjan Debeljak

POUDARKI IZ POSLOVANJA – LIVAR d.d.

Leto	2010	2009	2008	2007
Proizvodnja v tonah	37.168	19.029	46.312	50.423
Zaposleni – povprečno število	408	594	735	746
Produktivnost (v kg na efektivno uro dela)	32,10	27,12	32,12	34,00
Investicije (v mio EUR)	0,82	0,96	2,01	2,45
Čisti prihodki od prodaje (v mio EUR)	43,4	22,5	64,09	60,41
Poslovni izid (v mio EUR)	-2,9	-3,6	-16,2	0,49
EBITDA (v mio EUR)	4,4	-2,4	-4,5	4,3
EBIT (v mio EUR)	2,3	-5,6	-10,2	1,5
Kapital (v mio EUR)	1,5	4,4	5,4	18,4
Bilančna vsota (v mio EUR)	47,5	42,3	53,7	54,2

POMEMBNEJŠI DOGODKI PO LETU 2010

S koncem leta 2010 se je v Livarju pričelo s projektom litja nodularne litine na lokaciji v Črnomlju. Projekt je bil v marcu leta 2011 uspešno zaključen, v Črnomlju se je pričelo s prvim litjem. Za polno kondicijo litja nodularne litine pa so potrebni samo še manjši specifični investicijski posegi.

V prvem kvartalu leta 2011 so se naročila kupcev še povečala, nabavna veriga, v kateri Livar sodeluje pa se je ponovno sprostila. Naročila so namreč za 20 % presegla planirane prodajne količine, kar kaže, da bomo več kot realizirali zastavljene cilje, kateri rezultirajo v ustvarjenem dobičku. V strukturi povpraševanja je bilo zaznati višje povpraševanje po ulitkih iz nodularne litine. Prav tako pa se povečuje povpraševanje po obdelanih ulitkih, kar je po eni strani posledica ublažitve recesije, prav tako pa tudi naših prodajnih aktivnosti v smeri povečevanja naročil z višjo dodano vrednostjo, ter boljši zapolnitvi kapacitet.

Livar je prvi kvartal zaključil z dobičkom iz poslovanja v višini 1,7 mio EUR in z dobičkom iz celotnega poslovanja v višini 1,6 mio EUR. Z rezultatom prvega kvartala smo zelo zadovoljni, saj je ustvarjeni dobiček rezultat tako optimizacije na stroškovni ravni, kot izboljšanje strukture prodaje na prihodkovni strani (poudarek je na prodaji izdelkov, kateri prinašajo višjo dodano vrednost). Doseženi rezultati v tem obdobju kažejo, da je naš celotni poslovni rezultat 1,6 mio EUR od načrtovanega večji za 39 %.

Prav tako smo v prvem četrtletju leta 2011 realizirali sporazume o reprogramiranju dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti z našim največjim upnikom Hypo Alpe Adria Bank v skupni višini 10,0 mio EUR in z Gorenjsko banko za 0,7 mio EUR, kar predstavlja 48 % vseh finančnih obveznosti do bank. Z banko Unicredit pa sporazumi v fazi odobravanja. Gre za moratorije na odplačila glavnice, medtem, ko družba normalno odplačuje obresti na vsa posojila in leasinge.

NEGOTOVOST GLEDE PREDPOSTAVKE DELUJOČEGA PODJETJA

Računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi predpostavke delujočega podjetja. Družba na dan 31.12.2010 izkazuje bilančno izgubo v višini 13,8 mio EUR, ki presega polovico osnovnega kapitala in je ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv, in presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 5,0 mio EUR. Družba tudi ni sposobna ob rokih zapadlosti poravnati svojih finančnih obveznosti, ki konec leta znašajo 27,1 mio EUR in je njena solventnost odvisna od uspešnosti doseženih reprogramov dolgov s strani finančnih upnikov.

Družba je že v letu 2009 in 2010 pričela z ukrepi za sanacijo poslovanja in likvidnosti podjetja, ki se nadaljujejo tudi v letu 2011 in so opisani v drugih točkah letnega poročila. Od uresničitve teh ukrepov je odvisno nadaljnje poslovanje družbe kot delujočega podjetja. Predpostavka delujočega podjetja je po oceni posloводства ustrezna tudi iz naslednjih razlogov:

- Že v letu 2010 se je skokovito povečalo povpraševanje po Livarjevih izdelkih, tako da je bila prodaja fizično za 83 % večja, vrednostno pa za 93% večja kot v letu 2009. Posledično je bilo poslovanje družbe dobičkonosno, saj smo v letu 2010 realizirali EBITDA v višini 4,4 mio EUR, ter EBIT v višini 2,2 mio EUR. Rezultati kažejo na uspešnost sanacijskih ukrepov, kar je vzpodbudno za nadaljnje poslovanje družbe. Prav tako se kažejo še večji pozitivni trendi v prvem kvartalu leta 2011, saj je prodaja v primerjavi z istim obdobjem lani večja za 54 %, vrednostno pa 66 %. Poslovanje prvega kvartala leta 2011 je dobičkonosno, EBITDA je 2,3 mio EUR, EBIT pa 1,7 mio EUR. Livar je tako dosegel že več kot 100% zasedenost zmogljivosti, podoben trend povpraševanja pa se predvideva tudi v naslednjih mesecih. Skladno s tem pričakujemo, da bomo do konca leta 2011 dosegli pozitivne poslovne rezultate.
- Prav tako so bili v prvem kvartalu 2011 realizirani sporazumi o reprogramiranju dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti z največjim upnikom – skupino Hypo Alpe Adria Bank in Hypoleasing v višini 10,0 mio EUR. Z Unicredit banko pa bo dosežen sporazum o reprogramih v mesecu maju 2011 v skupni višini 11,6 mio EUR. Sporazumi temeljijo na odlogu plačila vseh glavnih po vseh posojilnih pogodbah za dobo 6 mesecev z možnostjo avtomatskega podaljšanja za dodatnih 6 mesecev, družba pa mora v 2011 plačevati obresti na ta posojila. Prav tako je obnovljeno oziroma podaljšano kratkoročno posojilo v višini 0,7 mio EUR. Reprogrami

finančnih obveznosti predstavljajo dobro osnovo za postopno normalizacijo likvidnosti v letu 2011.

- Načrtovana je še izdaja 1,9 mio EUR podrejenih – subordiniranih obveznic (od skupno načrtovanih 3,4 mio EUR teh obveznic) z zapadlostjo 5 let, namenjenih večjim delničarjem in zainteresiranim investitorjem, pri čemer so bile obveznice v višini 1,5 mio EUR do 31.12.2010 že vplačane, ostala vplačila pa pričakujemo do konca leta 2011.
- Na podlagi poslovnih načrtov in projekcij poslovanja, ki jih je družba pripravila v Memorandumu poslovanja družbe Livar pod predpostavko nadaljevanja trendov iz leta 2010 in prvega kvartala leta 2011 ter izvedene emisije obveznic, bo družba v letih 2011 do 2015 z ustvarjenim čistim denarnim tokom iz poslovanja lahko poplačala dolgoročne obveznosti ob njihovi zapadlosti. Tudi razmerja med obstoječim finančnim dolgom ter prihodki, EBITDA in prostim denarnim tokom se bodo že v letu 2011 pomembno izboljšala, normalizirala pa do konca leta 2013. Namreč samo v letu 2011 je planiran EBITDA 6,0 mio EUR, EBIT pa 3,7 mio EUR. Kot kaže bodo te napovedani trendi, glede na poslovanje v prvem kvartalu tudi doseženi.
- Družba išče strateškega partnerja, ki bo s primerno dokapitalizacijo v obliki denarnega vložka izvedel dokapitalizacijo, katera je potrebna z vidika ZFPPIPP,
- Načrtuje se tudi likvidacija investicij v tujini in sicer Topola Livar, a.d in Topola MO, z odprodajo teh investicij bi delno tudi povečali kapital. V povezavi s tem intenzivno tečejo razgovori in iskanje primerne kupca.

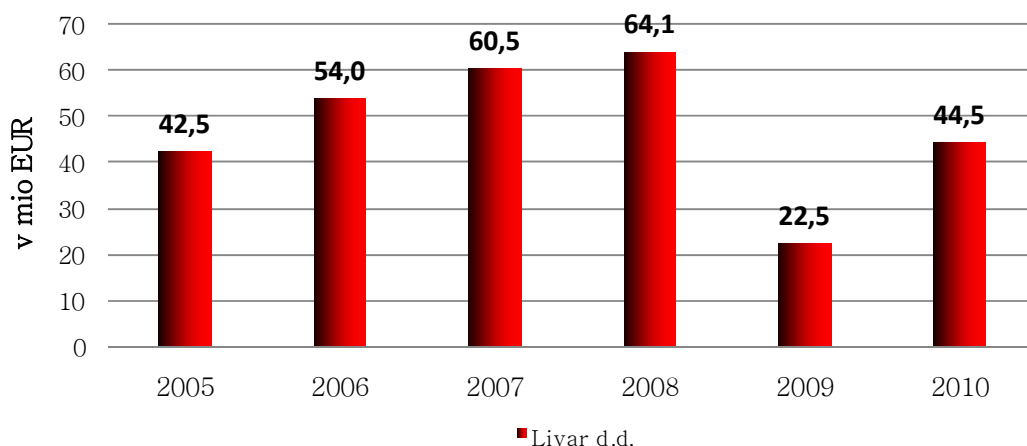
PRODAJA

Količinski nivo prodaje prvega kvartala leta 2010 je bil podoben količinam iz leta 2009. Po hudem padcu povpraševanja, kot posledica svetovne gospodarske krize v prvi polovici leta 2009, ko je Livar posloval le s tretjino svojih proizvodnih zmogljivosti, se je nivo naročil proti koncu leta 2009 dvignil na polovično zasedenost kapacitet. Podobno poslovanje smo torej v Livarju beležili tudi v prvem kvartalu leta 2010. Drugi kvartal pa je zaznamovalo povečanje količin, ki so bile razmeroma stabilne do konca leta 2010. Z drugim kvartalom leta 2010 so se torej prodajne količine pričele dvigovati, potrebe kupcev po naših izdelkih so se povečale, kar je bil jasen znak, da so se skladišča tudi pri njih pričela prazniti, tržna situacija se je tudi pri njih izboljšala.

V letu 2010 se je nabavna veriga, v kateri sodeluje Livar ponovno sprostila. Povečevanje količin pa je spremljalo živahno gibanje cen vhodnih materialov, kar je imelo močan vpliv tudi na gibanje cen Livarjevih proizvodov.

Prodajni prihodek ustvarjen v letu 2010 znaša 43,4 milijonov EUR, kar pa je za 93 % več kot v letu poprej. Planirano vrednostno realizacijo, katera je znašala 29,6 milijona EUR je Livar presegel za 46 %. Merjeno v kilogramih pa je načrtovana prodaja leta 2010 presežena za 29 %, ter predstavlja 33 tisoč ton prodanih ulitkov in obdelancev, kar pa je tudi za 83 % več kot v letu poprej.

Dinamika prodaje proizvodov in storitev Livar d.d. (v mio EUR)

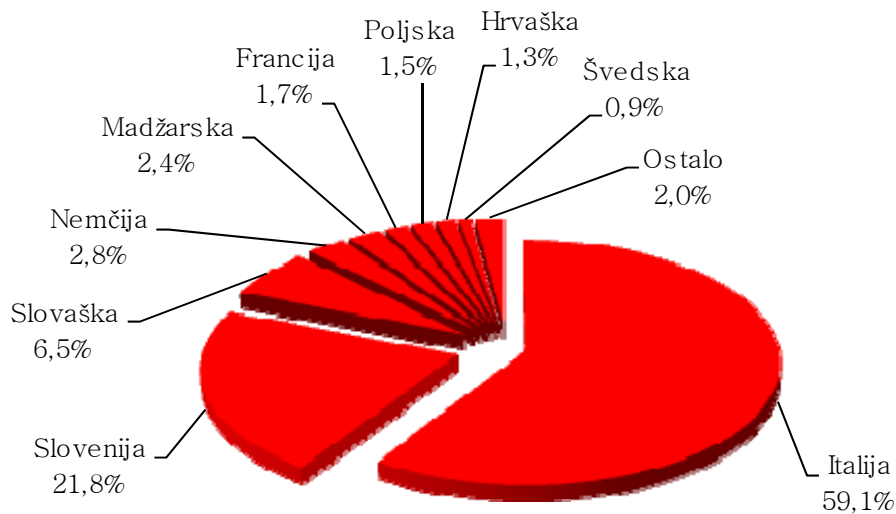
V strukturi količinske prodaje 84,2 % predstavlja prodaja surovih ulitkov, 9,4 % prodaja obdelanih ulitkov ter 6,4 % prodaja kanalskega programa.

23,7 % celotne prodaje proizvodov in storitev je Livar ustvaril na domačem, slovenskem trgu, delež je nižji kot v preteklem letu, ko je le ta znašal 35,8 %. V času

recesije je namreč prodaja na domačem trgu predvsem zaradi prodaje kanalskega programa upadla bistveno manj kot na tujem trgu. Je pa delež domače prodaje leta 2010 primerljiv z doseženim v letih pred nastopom recesije, le ta se je gibal okrog 25 %. Na tuji trg je bilo prodanih 76,3 % proizvodov in storitev. Glavnina prodaje še vedno predstavlja italijansko tržišče, tu smo v letu 2010 prodali 59,1 % vseh svojih izdelkov.

Struktura prodaje po državah v letu 2010

Livar d.d.:

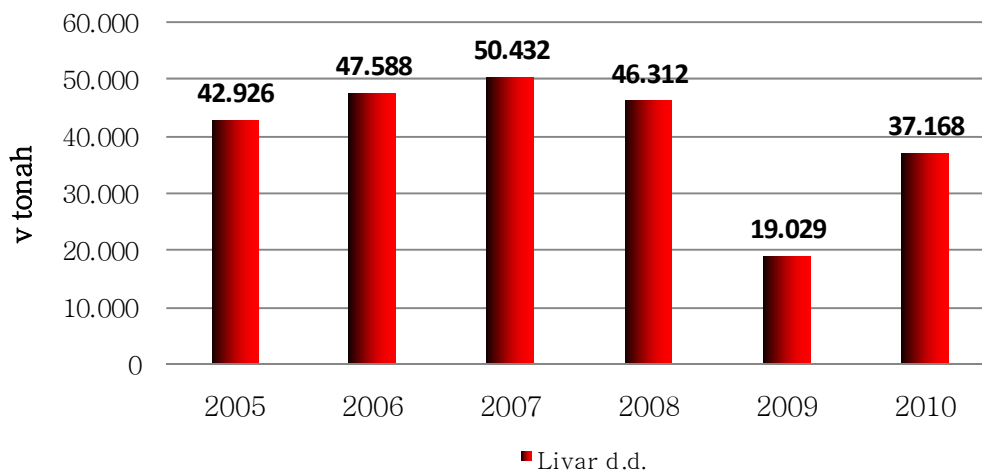
Načrtovana prodaja leta 2011 predstavlja 36 tisoč ton prodaje, kar vrednostno predstavlja 51,4 milijonov EUR prodajnega prihodka. V letu 2011 pa ostaja ena od pglavitnih nalog prodajne službe krepitev odnosov z obstoječimi kupci. Prizadevanja bodo tako potekala v smislu izboljšanja zadovoljstva kupcev. Poleg krepitve odnosov z obstoječimi kupci pa bodo aktivnosti prodajne službe potekale tudi v smislu pridobivanja novih kupcev, predvsem izven italijanskega tržišča. Prodajna služba pa si bo prizadevala pridobiti naročila predvsem za izdelke, kateri Livarju nosijo višjo dodano vrednost, to so surovi ulitki iz nodularne litine ter mehansko obdelani ulitki.

PROIZVODNJA

Obseg proizvodnje je v minulem letu predstavljal 37.168 ton ulitkov, s čimer je bilo načrtovano preseženo za 38 %. V primerjavi z letom poprej se je obseg proizvodnje skorajda podvojil, beleži se dvig v višini 95 %. V livarni v Ivančni Gorici je bilo proizvedenih 16.673 ton ulitkov, v livarni v Črnomlju pa 20.495 ton.

55 odstotkov vseh ulitkov je bilo proizvedenih iz sive litine, 45 odstotkov pa iz nodularne.

Dinamika proizvodnje družbe Livar d.d. (v tonah)

Za leto 2011 se načrtuje proizvodnja v višini 39.600 ton ulitkov. Glede na to, da je v strukturi bodočega povpraševanja zaznati višanje povpraševanja po ulitkih iz nodularne litine, se je s koncem leta 2010 pričelo z aktivnostmi za širitev proizvodnje nodularne litine tudi v livarno v Črnomelj. Načrtuje se, da bo investicija v nodulacijo v Črnomlju zaključena do meseca marca 2011, predvideva pa se, da bo črnomaljska livarna 75 % delavnega časa proizvajala sivo litino, 25 % pa nodularno. Livarna v Ivančni Gorici pa bo tudi v bodoče proizvajala samo ulitke iz nodularne litine.

NALOŽBE

Otežene razmere financiranja, katere so posledica preteklega poslovanja Livarja in vpliva svetovne gospodarske krize so tudi v letu 2010 omejevale večja investicijska vlaganja. Le ta so bila omejena na najnujnejše, potrebne za nemoten potek proizvodnje in dvig produktivnosti. Znesek investicij v letu 2010 je znašal 0,82 mio EUR.

V letu 2010 se je zaključila investicija priprave peska v Črnomlju, katera je bila zaradi dotrajanosti opreme in zagotavljanja varnosti zaposlenih nujno potrebna.

Na lokaciji v Ivančni Gorici pa je bilo zaradi vse zahtevnejših ulitkov na liniji ASPA potrebno spremeniti način litja. Način litja z dvigalom se je zamenjal z litjem z livno pečjo.

Ostale investicije pa so bile manjšega obsega, vendar nujno potrebne za nemoteno delovanje proizvodnega procesa.

RAZVOJNA DEJAVNOST

Aktivnosti na področju razvojne tehnologije so bile v letu 2010 usmerjene predvsem v izdelovanje in osvajanje novih izdelkov, ter tudi v izvajanje sprememb ter popravil orodij za naše kupce. Tržna situacija se je v letu 2010 bistveno spremenila glede na leto poprej, tako da je bil glavni cilj slediti želenim rokom postavljenih s strani kupca, obenem pa tudi slediti proizvodnji, ki je bila v letu 2010 spet polno zasedena. Tako je bil doseženi povprečni čas izdelave orodij prve kategorije (vrednost orodja nad 10.000 EUR) 58 dni, druge kategorije (vrednost orodja od 5.000 do 10.000 EUR) 43 dni in 3. kategorije (vrednost orodja pod 5.000 EUR) 27 dni.

Na področju povpraševanja po orodjih se je število povpraševanj povečalo v zadnjem kvartalu, še vedno pa je interes kupcev večji po ulitkih iz nodularne litine, pri čemer je delež povpraševanj za tuji trg 80 %.

Za načrte Livarjevih izdelkov poskrbijo kupci, kar izhaja iz naročniškega značaja proizvodnje. Z nekaterimi kupci pa je tudi v letu 2010 konstrukcija in izdelava orodij potekala v sodelovanju z Livarjem, le tem je bila nudena strokovna podpora, ter naše znanje pri njihovih novih projektih. S strani Livarja pa je bilo predlaganih tudi več konstrukcijskih sprememb na podlagi izvedbe simulacij litja in strjevanja.

Kanalski program pa je lasten Livarjev program, ti izdelki so razviti in skonstruirani v Livarju. Po tem programu je predvsem na slovenskem trgu Livar bil in je še najbolj prepoznan. Kanalski program je živ in se spreminja. Tako se je na področju kanalskega programa v preteklem letu nadaljevalo z izboljšavami pri posameznih izdelkih. V sodelovanju z našimi kupci smo razvili 3 nove pozicije kanalskih rešetk. Konec leta pa smo dobili naročilo še za 12 različnih pozicij kanalskega programa, kateri bodo v celoti dizajnirani in konstruirani v Livarju.

ZAPOSLENI

S 1. oktobrom leta 2010 se je družba Livar d.d. prestrukturirala s ciljem ohranitve vseh tržno perspektivnih dejavnosti družbe. 520 zaposlenih je bilo prezaaposlenih na štiri odvisna podjetja in sicer na Livar LNL d.o.o., Livar Belt d.o.o., Livar FMO d.o.o. in Livar Storitve d.o.o.. Zaradi smiselnosti prikaza so v nadaljevanju prikazani podatki za Skupino Livar v Sloveniji.

Število zaposlenih po podjetjih:

Podjetje	na dan 31.12.2010	povprečno v letu 2010
Livar d.d.	22	408
Livar LNL d.o.o.	134	133
Livar Belt d.o.o.	126	127
Livar FMO d.o.o.	138	136
Livar Storitve d.o.o.	123	123
Skupaj	543	538

Skupina Livar v Sloveniji je konec 2010 zaposlovala 543 delavcev, povprečno je bilo v letu 2010 zaposlenih 538 delavcev. V letu 2010 se je število zaposlenih skupaj povečalo za 15 delavcev. Število zaposlenih se je z večanjem obsega poslovanja povečalo predvsem na področju litja nodularne litine in mehanske obdelave.

Zaradi prilagajanja obsegu naročil in posledično optimizacije proizvodnje je do konca septembra 2010 veljal 36 urni polni delavni čas, s 1.10. pa se je prešlo na polni delovni čas.

Število zaposlenih po stopnji strokovne izobrazbe za skupino Livar v Sloveniji:

Stopnja strokovne izobrazbe	Število zaposlenih	%
I	140	25,8
II	46	8,5
III	23	4,2
IV	173	31,9
V	113	20,8
VI	16	2,9
VII	28	5,2
VIII	4	0,7
Skupaj	543	100,0

Število zaposlenih po stopnji strokovne izobrazbe za Livar d.d.:

Stopnja strokovne izobrazbe	Število zaposlenih	%
I	1	4,5
II	0	0,0
III	0	0,0
IV	1	4,5
V	7	31,8
VI	1	4,5
VII	10	45,5
VIII	2	9,1
Skupaj	22	100,0

V letu 2010 je bilo 26 štipendistov, od tega pa jih 10 ne prejema štipendije zaradi odloženih pogodbenih obveznosti. 8 štipendistov prejema polno Livarjevo štipendijo, za 8 pa so pridobljena sredstva za 50% sofinanciranje stroška štipendij. Prav tako se je uspešno kandidiralo na razpisu za pridobitev sredstev za sofinanciranje izobraževanja in izvedbo strokovnih praks v družbi. V šolanje ob delu je bilo vključenih 9 zaposlenih, trije pa so v letu 2010 uspešno zaključili šolanje.

V letu 2010 se je zaradi omejenih sredstev za izobraževanje posebno pozornost namenilo internemu izobraževanju, le to predstavlja 81 % celotnega izobraževanja, izobraževanje pa je potekalo predvsem na strokovnem področju kot so usposabljanje livarjev, talilcev in strojnikov kaluparskih linij ter področju vodenja in varstva pri delu z ekologijo.

Z 241 izobraževalnimi akcijami je bilo realiziranih 4.688 izobraževalnih ur, kar je za 31 % več kot v letu 2009 ko je bilo realiziranih 3.573 ur izobraževanja. Posamezni zaposleni pa se je v letu 2010 v povprečju izobraževal polni delovni dan oziroma 8,71 ure, kar je 44 % več kot v letu 2009 (6,02 ure). Za potrebe eksternega izobraževanja je bilo v letu 2010 namenjenih 13.332 EUR.

Osnovna usmeritev Livarja na področju kadrov v letu 2011 pa je povečanje usposobljenosti na ključnih delovnih mestih ter pravočasnost in fleksibilnost v prilagajanju delovne sile obsegu naročil. Zato bodo vse aktivnosti usmerjene v pridobivanje ustreznih kadrov in v stalno rast kompetentnosti na vseh področjih.

KAKOVOST

Iz Politike kakovosti družbe Livar d.d.:

V Livarju kakovost in skrb za okolje predstavljata temeljno in najpomembnejšo vrednoto poslovanja.

ISO 9001:2000

Ogrodje vodenja kakovosti v družbi Livar predstavlja standard ISO 9001, ki je osredotočen na kupce in procesni pristop.

ISO/TS 16949:2002

Smo dobavitelj ulitkov tudi za avtomobilsko industrijo, zato smo v naš sistem vodenja kakovosti vključili tudi zahteve za dobavitelje avtomobilske industrije po tehnični specifikaciji ISO/TS 16949.

ISO 14001:2004

Z mednarodnim standardom ISO 14001:2004 je družba Livar potrdila učinkovitost obvladovanja vplivov na okolje. S tem se je zavezala k preprečevanju onesnaževanja, k skrbi za čisto okolje, smotrni uporabi naravnih virov, recikliranju, skrbi za odpadke, ter upoštevanju in izpolnjevanju okoljske zakonodaje.

Presoje sistemov vodenja kakovosti in sistema ravnanja z okoljem

V preteklem letu smo izvedli eno presjo sistemov vodenja kakovosti po mednarodnem standardu ISO/TS 16949, za obe lokaciji in vodstvo podjetja. Presoja je pokazala trinajst manjših neskladnosti in nekaj priložnosti za izboljšanje sistema vodenja. Ugotovitve so bile zelo dobrodošle in večino smo jih že vnesli v naš sistem vodenja.

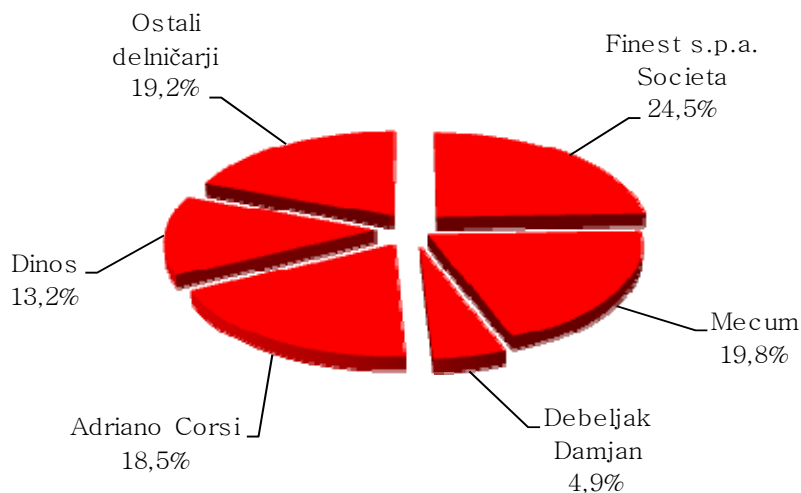
Prav tako je bila v preteklem letu uspešno izvedena recertifikacija sistema ravnanja z okoljem po mednarodnem standardu ISO 14001.

Družba Livar d.d. ima s strani Zavoda za gradbeništvo Slovenije pridobljeno Slovensko tehnično soglasje za kanalski program. Na vsaki naši proizvodni lokaciji sta bili izvedeni dve kontrolni presoji proizvodnje skladno zahtevam standarda EN 124. Prav tako pa smo imeli med letom številne presoje sistema kakovosti s strani naših kupcev.

DELNIČARJI

Osnovni kapital družbe Livar je v letu 2010 sestavljalo 1.517.319 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vrednost osnovnega kapitala pa je znašala 6.331.660 EUR. Vse delnice družbe so bile v celoti vplačane in so dajale imetnikom enake pravice.

Struktura lastništva na dan 31.12.2010

Sklic redne letne skupščine s predlagano vsebino sklepov in krajem zasedanja javno objavljamo. Pravico do udeležbe in odločanja na skupščini imajo delničarji, ki so vpisani v delniški knjigi pri Klirinško depotni družbi na presečni datum, objavljen ob sklicu, oziroma njihovi zastopniki in pooblašenci.

Pomembni podatki za delničarje:

	31.12.2010	31.12.2009	Indeks
Čisti poslovni izid družbe v EUR	-2.884.721	-3.553.081	81
Knjigovodska vrednost delnice v EUR	1,01	2,92	35

V preteklem letu se je skupščina delniške družbe Livar sestala enkrat. 17. junija 2010 je potekala 16. redna letna skupščina, na skupščini je bilo prisotnega 62,50 % kapitala.

UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Izpostavljenost različnim tveganjem, tako poslovnim kakor tudi finančnim, je del vsakodnevnega delovanja v poslovnem svetu. Zato je zavedanje, da tveganja obstajajo, ter vestno spremljanje le teh, ključnega pomena za obstoj.

Likvidnostna tveganja

kot tveganja, ki so povezana z zagotavljanjem plačilne sposobnosti upravljamo z načrtovanjem vseh pričakovanih in znanih odtokov, ter na drugi strani z načrtovanjem in zagotavljanjem zadostnih denarnih pritokov za njihovo kritje. Leto 2010 je Livar pomembno obremenjevala težka likvidnostna situacija, podedovana iz preteklih let, povezana z večletnimi negativnimi trendi v poslovanju, dodatno pa še z zadolževanjem za financiranje naložb v odvisna podjetja. V prvem kvartalu leta 2010 so bili tako realizirani sporazumi z bankami o reprogramiranju dolgoročnih finančnih obveznosti za obdobje enega leta. Sporazumi so temeljili na odlogu plačila glavnice, Livar pa je plačeval obresti na ta posojila. Prav tako pa so bila v letu 2010 obnovljena oziroma podaljšana tudi vsa kratkoročna posojila. S plačevanjem reprogramiranih obveznosti bo potrebno ponovno pričeti v prvem kvartalu leta 2011. Vendar pa kljub predvidenim pozitivnim denarnim tokovom iz poslovanja, Livar v letu 2011 še ne bo mogel pokriti vseh finančnih obveznosti ki sledijo. Tako se predvideva ponovna izvedbo reprograma za približno polovico finančnih obveznosti, z namenom uskladitve le teh s plačilno sposobnostjo Livarja.

Kreditno tveganje

oziroma tveganje, da kupci ne bodo izpolnili svojih obveznosti, torej plačil terjatev, ki jih imamo do njih, nadziramo z bonitetnim preverjanjem naših kupcev, predvsem novih strank, ter s procesom izterjave terjatev.

Obrestna tveganja

obvladujemo s tekočim spremljanjem dogajanj na denarnem trgu ter s partnerskim odnosom do poslovnih bank. Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti do bank in leasingojemalca so vezane na EURIBOR oziroma LIBOR (CHF), kar vpliva na izpostavljenost tveganju spremembe obrestnih mer.

Valutno tveganje

Livar je izpostavljen na valutna nihanja z dolgoročnim posojilom v višini 11.2 milijona CHF, z delom obveznosti na leasingu ter predvsem z v letu 2007 in prvi polovici 2008 kupljenimi izvedenimi finančnimi instrumenti katerih pošteno tržno vrednost skladno s standardi prikazuje preko izkaza poslovnega izida. Tako je bil poslovni izid ob koncu leta 2010 močno odvisen od gibanja evra proti švicarskemu franku.

Večjega valutnega tveganja, kot spremembe deviznih tečajev pri uvozu in izvozu v družbi Livar ni bilo, saj nabavni in prodajni trg deluje pretežno v okviru Evropske

unije. Livar tudi nima kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev in kratkoročnih poslovnih obveznosti, izraženih v tujih valutah.

Tveganje poštene vrednosti

Družba ima nepremičnine, finančne naložbe ter izvedene finančne inštrumente, ki se vrednotijo po poštenu vrednosti. Le te družba tekoče spremlja.

Tržna tveganja

Spremljamo jih z razpršenostjo prodaje po industrijskih panogah, s spremljanjem deležev prodaje po posameznih vrstah industrije, ter s spremljanjem deleža prodaje po trgih. Prodajna tveganja obsegajo ustrezne trženjske strategije (cenovna konkurenčnost proizvodov). V čim večji meri moramo omejiti prodajna tveganja in to s stalnim razvojem novih izdelkov, storitev, ki bodo zanimivi, uporabni in cenovno ustrezni.

Nabavna tveganja

Nabavna tveganja so povezana s spremembo cen surovin in materialov, kakovostjo ter dobavnimi roki. Le ta uravnavamo z ureditvijo pogodbenih razmerij z dobavitelji, kar nam omogoča stabilnejše, zlasti pa bolj predvidljivo poslovanje. Kljub temu pa na spremembo cen glavnih izdelavnih materialov kot so jeklo, grodelj in energenti nimamo vpliva. Sprememba cen omenjenih materialov imamo s formulo vključeno v prodajno ceno naših izdelkov.

Produktna tveganja

Na področju produktnih tveganj smo izpostavljeni nepravilnemu delovanju naših izdelkov na trgu. Produktna tveganja omejujemo z zagotavljanjem kakovosti v proizvodnem procesu, ter z upoštevanjem vseh standardov. Naše vodilo je obvladovanje kakovosti, saj bomo le s kakovostnimi procesi, izvirnimi, tehnološko dovršenimi ter vrhunsko dodelanimi izdelki še bolj utrdili svoj položaj med priznanimi proizvajalci ulitkov.

Kadrovsko poslovno tveganje.

Kadrovska tveganja vključujejo tveganja posledic socialnega dialoga z zaposlenimi z izgubo ključnih kadrov ter pomanjkanje strokovno usposobljenih kadrov. Poleg navedenega jih skušamo omejevati z raznimi izobraževanji, z nagrajevanjem osebne uspešnosti itd. Bodoče potrebe po strokovno usposobljenem kadru poskušamo rešiti s štipendiranjem ter stalnim raziskovanjem na trgu dela za ključne kadre.

Investicijska tveganja

Povezana so z doseganjem in uspešnim aktiviranjem investicij, ter uvajanjem novih tehnologij, ki bodo v bližnji prihodnosti nujno potrebne.

Ključna **premoženjska tveganja**, kot so požar, strojelom, izpad proizvodnje se prenašajo na zavarovalnico.

SKRB ZA OKOLJE

NARAVNO OKOLJE

Varstvo okolja predstavlja sestavni del vodenja Livarja, saj Livar s svojim delovanjem posega v okolje v katerem deluje. Poslovanje je usklajeno z veljavno okoljevarstveno zakonodajo, izboljšuje pa se tudi proizvodni proces, s ciljem manjšega obremenjevanja okolja, ter tudi zmanjšanja stroškov poslovanja.

Glavne usmeritve odnosa Livarja do okolja so zapisane v okoljski politiki družbe. V okoljski politiki se Livar zavezuje, da bo v vsakem trenutku skrbel za življenjsko in delavno okolje, da bodo vplivi nanj, kateri so posledica dejavnosti znotraj zakonsko predpisanih in drugih zahtev, oziroma se bo poskušalo te vplive zmanjšati na najmanjšo možno raven.

S strani Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) smo 15.4.2010 tudi za lokacijo v Črnomelju prejeli okoljevarstveno dovoljenje (OVD). Tako imamo sedaj za dobo 10 let izdani dovoljenji za obe lokaciji. To je velika zaveza Livarja, da bo v prihodnje s svojim delovanjem nenehno spoštoval predpisane parametre obremenjevanja okolja.

V septembru mesecu je Bureau Veritas Certification izvedel že tretjo re-certifikacijo sistema ravnanja z okoljem po ISO 14001. To pomeni, da smo nosilci okoljskega certifikata že devet let in smo vstopili v četrto certifikacijsko obdobje. Presoja je bila opravljena uspešno in certifikacijski organ nam je izdal za tri letno obdobje nov certifikat. Poudarimo lahko, da nam je tudi vzpostavljeni sistem ravnanja z okoljem pomagal, da je pridobivanje OVD potekalo hitrejše, saj z uvedenim sistemom nenehno zagotavljamo skladnost z zakonskimi in drugimi zahtevami ter imamo predpisane postopke ukrepanja v primeru odstopanj. Tudi obiski inšpektorjev in predstavnikov ARSO so to potrdili.

Sistem nenehno nadzorujemo z notranjimi presojami in ogledi lokacij ter tako stalno nadzorujemo skladnost našega delovanja. Vse ugotovljene neskladnosti pa nam pomagajo k stalnemu izboljševanju, s tem pa tudi k zmanjševanju našega vpliva na okolje.

V minulem letu v Livarju nismo prejeli nobene pritožbe s strani zainteresiranih strank v zvezi z delovanjem naših lokacij.

V jeseni smo urejali območje deponije Suhi most, kjer smo v sodelovanju z lastniki posekali del dreves, kjer bomo izvedli ureditev deponije. Ureditev se pričakuje v 2011 letu.

Skladno izdaji okoljevarstvenega dovoljenja smo prešli na lokaciji Ivančna Gorica in Črnomelj na nov režim izvajanja monitoringov, ki ga dovoljujejo predpisi. Izvedli smo meritve emisij v zrak, analizo nekaterih odpadkov, meritve hrupa na obeh lokacijah in monitoringe odpadnih vod. Vsi monitoringi so bili skladni z zakonsko predpisanimi zahtevami, razen meritve hrupa na lokaciji Ivančna Gorica, kjer presegamo hrup za nekaj decibelov v večernem in nočnem času. Za ta namen že pripravljamo predlog sanacije skupaj s podjetjem Decibel, ki bo zmanjšal raven hrupa na izvorih, kar so predvsem čistilne naprave za zrak. Predlog sanacije s terminskim programom bo v začetku 2011 predan na ARSO, kjer pričakujemo izdajo ureditvene odločbe. Prav tako smo opravljali monitoring podzemnih vod na lokaciji deponije inertnih livarskih odpadkov Suhi most, ki je skladen z zakonsko predpisanimi vrednostmi.

DRUŽBENO OKOLJE

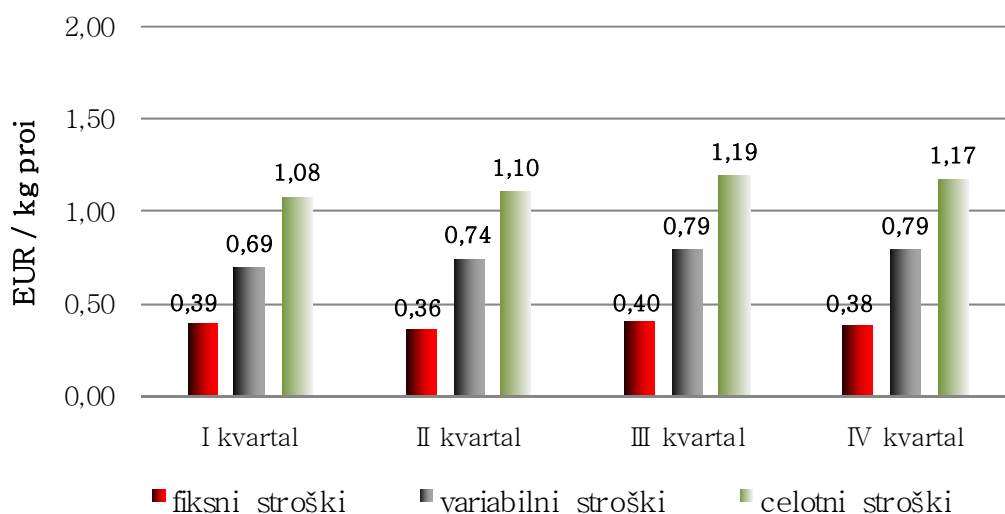
V Livarju se po svojih močeh in sposobnostih trudimo, da bi svojo dejavnost približal okolju in ljudem v katerem živimo. Zaradi težav v poslovanju v preteklem letu je bilo v namen sponzoriranja ter donacij namenjenih bistveno manj sredstev kot v prejšnjih letih.

ANALIZA POSLOVANJA DRUŽBE LIVAR D.D.

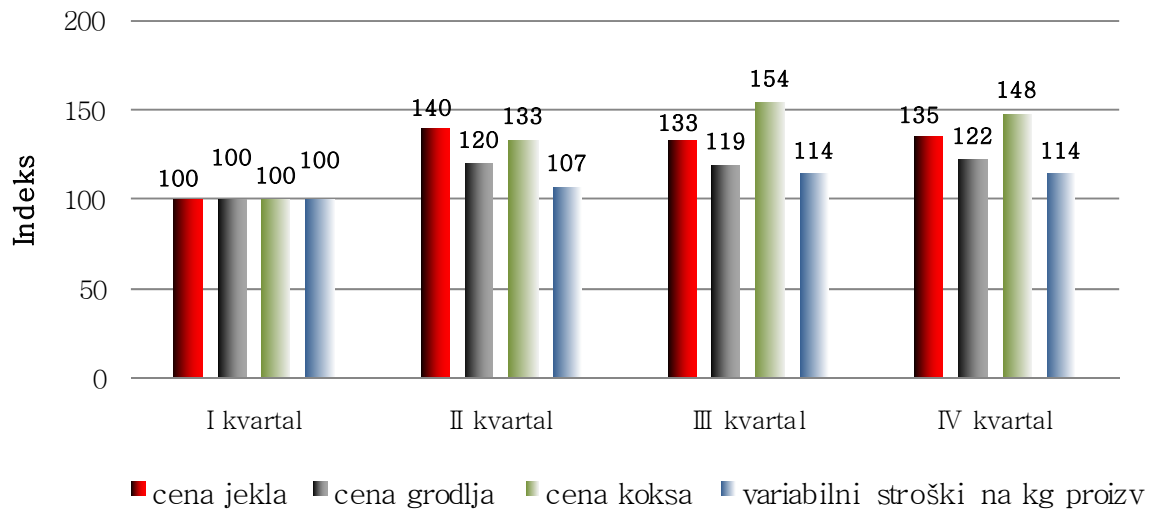
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

V Livarju se je tudi v letu 2010 nadaljevalo z aktivnostmi na področju optimizacije stroškov poslovanja, katera je potekala predvsem na področju iskanja notranjih rezerv, ter na področju nadzora cen materialov in storitev. Negativen vpliv na višino stroškov pa je začel z drugim kvartalom leta 2010 predstavljalo višanje cen osnovnih surovin na svetovnih borzah, kot so jeklo, grodelj in koks, pa tudi višanje cen električne energije, na kar pa v Livarju nismo imeli vpliva. Stroški poslovanja na kilogram proizvedenega so v prvem kvartalu ohranili načrtovan nivo, z drugim kvartalom pa je bil vpliv dviga cen omenjenih repromaterialov premočan. Se pa je le to uspešno kompenziralo z dvigom cen na prihodkovni strani. Tako so variabilni stroški na kilogram proizvedenega tekom leta 2010 naraščali, fiksni stroški pa so se skozi celo leto obdržali na enaki, načrtovani ravni.

Stroški poslovanja na kilogram proizvedenega

Indeks rasti cen glavnih materialov, ter variabilnih stroškov na kg proizvedenega (osnova I kvartal 2010)

Primerjalno s preteklim letom je bil opazen znaten premik na prihodkovni strani, kar je posledica večjih prodanih količin. V prvem kvartalu leta 2010 je bil vpliv svetovne gospodarske krize tako v naročilih kupcev kot v prodaji Livarja še močno prisoten, z drugim kvartalom pa se je situacija pričela umirjati, prodajne količine so se dvignile in s tem tudi prihodek Livarja. Prodajni prihodek ustvarjen v letu 2010 je tako znašal 43,4 milijona EUR, kar pa je za 93 % več kot v letu poprej. Planirano vrednostno realizacijo, katera je znašala 29,6 milijona EUR pa je Livar presegel za 47 %.

V letu 2010 pa družba Livar d.d. izkazuje čisti poslovni izid (izgubo) v višini – 2.884.721 EUR. Ustvarjena izguba je posledica izpostavljenosti Livarja na valutna nihanja evra proti švicarskemu franku. Livar je namreč izpostavljen na valutna nihanja z dolgoročnim posojilom v višini 11.2 milijona CHF, z delom obveznosti na lizingu ter predvsem z v letu 2007 in prvi polovici 2008 kupljenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, katerih pošteno tržno vrednost skladno s standardi prikazuje preko izkaza poslovnega izida.

Tako se v izkazu poslovnega izida beležijo nerealizirane negativne tečajne razlike pri neodplačanih posojilih in lizingih v višini 1.739.151 EUR. Beleži pa se tudi povečanje negativne sedanje vrednosti izvedenih finančnih instrumentov glede na stanje ob koncu lanskega leta. Na dan 31.12.2010 je na podlagi cenitvenega poročila znašala negativna sedanja vrednost nezapadlih izvedenih finančnih instrumentov 1.252.903 EUR, na dan 1.1.2010 pa 1.008.195 EUR, zato je bila posledično ugotovljena obračunska izguba iz tega naslova v višini 244.708 EUR. V letu 2010 pa so bili že realizirani in plačani zapadli izvedeni finančni instrumenti v višini 1.863.154 EUR, kar pa tudi negativno vpliva na rezultat Livarja.

Iz dejavnosti (brez upoštevanja zgoraj opisanega vpliva valutnih nihanj evra proti švicarskemu franku in vpliva izvedenih finančnih instrumentov) pa je Livar realiziral dobiček v višini 962.292 EUR, ter dobiček pred obračunom amortizacije, obresti in davkov (EBITDA) v višini 4.388.130 EUR. Ustvarjen dobiček iz dejavnosti pa je pokazatelj, da Livar spremljajo pozitivni trendi poslovanja tako na prihodkovni kot na stroškovni strani.

V družbi Livar smo v letu 2010 ustvarili 43,4 milijona EUR **prihodkov s prodajo proizvodov in storitev**. V primerjavi z letom poprej so se čisti prihodki od prodaje povečali za 93 %, hkrati pa so tudi za 47 % nad načrtovanim. **Drugi prihodki** so znašali 123 tisoč EUR, **finančni prihodki** pa 126 tisoč EUR.

V letu 2010 se beleži **povišanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** v višini 515 tisoč EUR.

Stroški poslovanja leta 2010 znašajo 43,2 milijona EUR in so v primerjavi z načrtovanim višji za 52 %. Preseg načrtovanih stroškov je posledica tako večjega obsega poslovanja, kot tudi višanja cen glavnih repromaterialov. Med stroški poslovanja z 60 % najpomembnejšo stroškovno postavko predstavljajo materialni stroški. Stroški dela zavzemajo 17,5 % stroškov poslovanja, stroški storitev 15 %, amortizacija 5 %, rezervacije 0,5 %, na druge stroške pa odpade 2 %.

Finančni odhodki leta 2010 znašajo 5,4 milijona EUR, od tega 3,8 milijona EUR predstavlja vpliv izpostavljenosti Livarja na valutna nihanja evra proti švicarskemu franku preko negativnih tečajnih razlik na kreditu in delu leasinga, ter negativni vrednosti izvedenih finančnih instrumentov. **Drugi odhodki** leta pa znašajo 20 tisoč EUR.

Izkaz poslovnega izida od 01.01.2010 do 31.12.2010

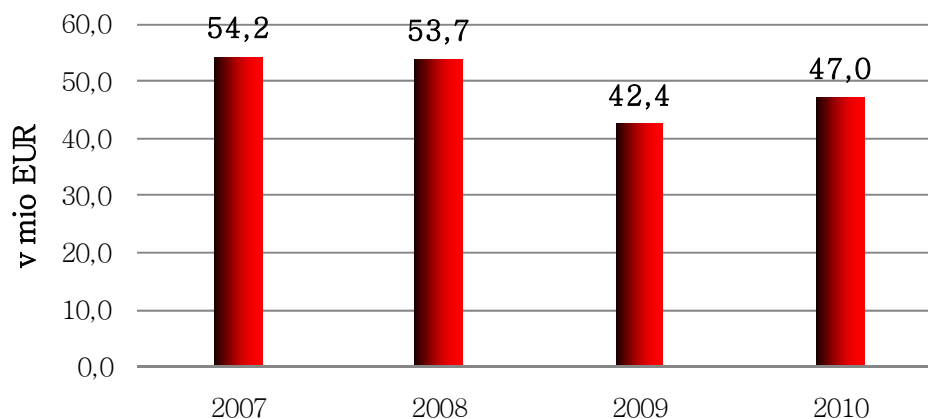
v EUR

		2010	2009	INDEKS
1.	Čisti prihodki od prodaje	43.435.154	22.496.388	193
2.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	515.450	-1.618.113	
3.	Usredstveni lastni proizvodi in storitve	0	82.767	
4.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	1.552.714	847.587	183
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	32.784.221	14.246.415	230
6.	Stroški dela	7.598.342	8.897.036	85
7.	Odpisi vrednosti	2.198.027	3.188.985	69
8.	Drugi poslovni odhodki	648.744	1.099.610	59
9.	Finančni prihodki iz deležev	0	1.452.279	
10.	Finančni prihodki iz danih posojil	92.793	17.021	545
11.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	33.252	18.492	180
12.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	15.000	23.568	64
13.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	4.757.055	964.452	493
14.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	616.195	480.693	128
15.	Drugi prihodki	123.538	160.277	77
16.	Drugi odhodki	20.038	7.590	264
18.	Odloženi davki	0	1.898.570	0
19.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-2.884.721	-3.553.081	81

BILANCA STANJA

Bilančna vsota družbe Livar d.d. je konec leta 2010 znašala 47,5 milijona EUR. V primerjavi z letom 2009 se je vrednost bilančne vsote povišala za 12 %, oziroma za 5,2 milijona EUR. Povečanje sredstev gre pripisati predvsem zaradi višjega obsega poslovanja višjim poslovnim terjatvam. Obveznosti do virov sredstev pa so se povišale predvsem na račun višjih kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev, ravno tako na račun višjega obsega poslovanja. Višje so tudi dolgoročne finančne obveznosti, kot posledica izpostavljenosti Livarja na valutna nihanja evra proti švicarskemu franku, vendar se v obveznostih do virov sredstev le to kompenzira z nižjim čistim poslovnim izidom poslovnega leta. Višje so tudi kratkoročne finančne obveznosti, medtem ko se je kapital znižal.

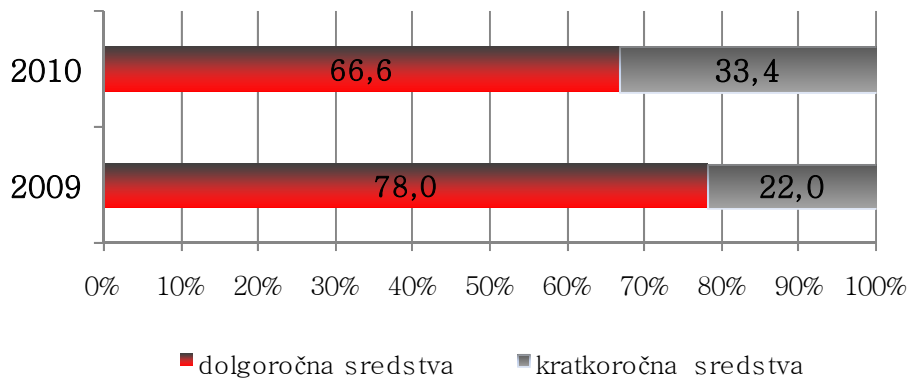
Bilančna vsota na dan 31.12.

Med **sredstvi** so se dolgoročna sredstva v letu 2010 zmanjšala za 1 % oziroma 0,5 milijona EUR ter znašajo 32,6 milijona EUR. Predvsem zaradi amortiziranja in nizkih investicij so se zmanjšala opredmetena osnovna sredstva v višini 1,3 milijona EUR.

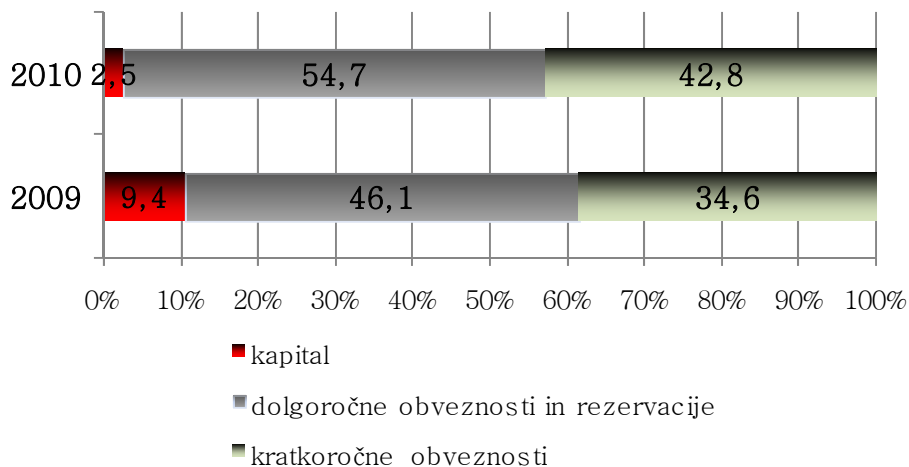
Kratkoročna sredstva znašajo 15,0 milijona EUR, v letu 2010 so se vrednostno povišala za 62 % oziroma za 5,8 milijona EUR. Le to je povezano z zaradi večjega obsega poslovanja višjimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami, v letu 2010 so se povišale za 72 % oziroma 4,5 milijona EUR, ter višjimi zalogami, le te so višje za 1,0 milijona EUR oziroma 37 %.

Struktura sredstev na dan 31.12.

Med **obveznostmi do virov sredstev** se je kapital v primerjavi s stanjem ob začetku leta 2010 vrednostno znižal za 65 % oziroma za 2,9 milijona EUR ter znaša 1,5 milijona EUR. Vrednost kapitala znižuje ustvarjena izguba poslovnega leta. Dolgoročne finančne obveznosti so v primerjavi s preteklim letom višje za 33 % oziroma 5,0 milijona EUR. Od tega 3,8 milijona EUR predstavljajo valutna nihanja evra proti švicarskemu franku (tečajne razlike dolgoročnega posojila in dela leasinga v švicarskih frankih, ter izvedeni finančni instrumenti). Kratkoročne obveznosti pa so se v letu 2010 povišale za 4,3 milijona EUR, vzrok povečanja so zaradi višjega obsega poslovanja višje kratkoročne poslovne obveznosti.

Struktura obveznosti do virov sredstev na dan 31.12.

Bilanca stanja družbe Livar d.d. na dan 31.12.2010

v EUR

SREDSTVA		31.12.2010	31.12.2009	INDEKS
	SREDSTVA	47.551.775	42.350.761	112
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	32.571.009	33.037.798	99
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	339.828	407.871	83
II.	Opredmetena osnovna sredstva	19.563.602	20.896.348	94
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	4.822.485	3.888.485	124
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	5.946.524	5.946.524	100
VI.	Odložene terjatve za davek	1.898.570	1.898.570	100
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	14.975.473	9.228.737	162
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	4.692	4.692	100
II.	Zaloge	3.651.042	2.657.672	137
III.	Kratkoročne finančne naložbe	298.000	200.885	148
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	10.677.347	6.214.743	172
V.	Denarna sredstva	344.392	150.745	228
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	5.293	84.226	6
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		31.12.2010	31.12.2009	INDEKS
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	47.551.775	42.350.761	112
A.	KAPITAL	1.539.932	4.424.653	35
I.	Vpoklicani kapital	6.331.660	6.331.660	100
II.	Kapitalske rezerve	7.156	7.156	100
IV.	Presežek iz prevrednotenja	9.031.032	9.031.032	100
VI.	Prenesena čista izguba	-10.945.195	-7.392.114	148
VIII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta – čista izguba	-2.884.721	-3.553.081	81
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.688.485	4.653.204	79
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	22.039.925	17.003.863	130
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	20.141.355	15.105.293	133
III.	Odložene obveznosti za davek	1.898.570	1.898.570	100
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	19.953.729	15.628.549	128
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	6.984.861	6.646.297	105
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	12.968.868	8.982.252	144
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	329.704	640.492	51

IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba pri svojem poslovanju ne uporablja kodeksa.

PODRUŽNICE

Družba nima podružnic.

Ivančna Gorica, 6.5.2011

Damjan Debeljak
Predsednik uprave Livar d.d.

RAČUNOVODSKO POROČILO
DRUŽBE LIVAR D.D.
ZA LETO 2010

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Skupščini družbe
Livar, d.d.
Ivančna Gorica

Constantia *plus*
svetovanje d.o.o.
Dunajska cesta 160
1000 Ljubljana
tel.: +386 1 589 48 80
fax: +386 1 568 55 66
e-mail: info@constantiaplus.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe **Livar, d.d.**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2010, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi naše revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnični in pošten prikaz finančnega položaja družbe **Livar, d.d.**, na dan 31. decembra 2010 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poudarjanje zadeve

Ne da bi izrazili mnenje s pridržki, opozarjamo na pojasnilo v poglavju poslovnega poročila z naslovom »Negotovost glede predpostavke delujočega podjetja«, ki kaže na kapitalsko neustreznost družbe **Livar d.d.**, ki ima na dan 31. decembra 2010 bilančno izgubo v višini 13,8 mio EUR in presega polovico osnovnega kapitala ter je ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv. Celotni kapital družbe, vsled presežka iz prevrednotenja nepremičnin in

dolgoročnih finančnih naložb, na dan 31. decembra 2010 znaša 1,5 mio EUR. Aktivnosti družbe so usmerjene k iskanju strateškega partnerja, ki bi družbo dokapitaliziral. Livar d.d. tudi ni sposoben ob rokih zapadlosti poravnati svojih finančnih obveznosti, ki konec leta znašajo 27,1 mio EUR in je njegova solventnost odvisna od uspešnosti doseženih reprogramov dolgov s strani finančnih upnikov. Te okoliščine skupaj z drugimi zadevami, predstavljenimi v omenjenem pojasnilu, nakazujejo pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistven dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje.

Odstavek o drugi zadevi

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 6. maj 2011

CONSTANTIA PLUS d.o.o.

Barbara Nose
pooblaščenka revizorka

Constantia plus
svetovanje d.o.o.

Constantia plus
svetovanje d.o.o.

BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2010

SREDSTVA

v EUR

	Pojasnila	31.12.2010	31.12.2009	Indeks
SREDSTVA		47.551.775	42.350.761	112
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		32.571.009	33.037.798	99
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1	339.828	407.871	83
1. Dolgoročne premoženjske pravice		255.437	298.980	85
2. Druge dolgoročne aktivne čas. razmejitve		84.391	108.891	78
II. Opredmetena osnovna sredstva	2	19.563.602	20.896.348	94
1. Zemljišča in zgradbe		12.317.299	12.440.252	99
a) Zemljišča		6.673.331	6.673.331	100
b) Zgradbe		5.643.968	5.766.921	98
2. Proizvajalne naprave in stroji		7.141.181	8.207.022	87
3. Opredm. osnovna sredstva, ki se pridobivajo		105.122	249.074	42
a) Opredm. osn. sredstva v gradnji		105.122	217.389	48
b) Predujmi za pridobitev opr. osn. sredstev		0	31.685	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3	4.822.485	3.888.485	124
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		3.918.485	3.888.485	101
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		30.000	0	0
b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		3.885.609	3.885.609	100
c) Druge dolgoročne finančne naložbe		2.876	2.876	100
2. Dolgoročna posojila		904.000	0	0
a) Dolgoročna posojila pridruženim družbam		404.000	0	0
b) Dolgoročna posojila drugim		500.000	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	4	5.946.524	5.946.524	100
VI. Odložene terjatve za davek	31	1.898.570	1.898.570	100
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		14.975.473	9.228.737	162
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		4.692	4.692	100
II. Zaloge	5	3.651.042	2.657.672	137
1. Material		1.415.297	902.404	157
2. Nedokončana proizvodnja		650.905	455.487	143
3. Proizvodi in trgovsko blago		1.584.840	1.264.429	125
4. Predujmi za zaloge		0	35.352	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	6	298.000	200.885	148
1. Kratkoročna posojila		298.000	200.885	148
a) Kratkoročna posojila pridruženim družbam		296.000	200.000	148
b) Kratkoročni dana posojila drugim		2.000	885	226
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	7	10.677.347	6.214.743	172
1. Kratk. poslovne terjatve do družb v skupini		0	4.830	0
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		9.584.280	5.535.405	173
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		1.093.067	674.508	162
V. Denarna sredstva	8	344.392	150.745	228
C. KRATK. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9	5.293	84.226	6
Izvenbilančna evidenca		2.746.844	2.695.469	102

OBVEZNOSTI

v EUR

		Pojasnila	31.12.2010	31.12.2009	Indeks
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		47.551.775	42.350.761	112
A.	KAPITAL	10	1.539.932	4.424.653	35
I.	Vpoklicani kapital		6.331.660	6.331.660	100
	1. Osnovni kapital		6.331.660	6.331.660	100
II.	Kapitalske rezerve		7.156	7.156	100
IV.	Presežek iz prevrednotenja		9.031.032	9.031.032	100
VI.	Prenesena čista izguba		-10.945.195	-7.392.114	148
VIII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta – čista izguba		-2.884.721	-3.553.081	81
B.	REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	11	3.688.485	4.653.204	79
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		420.182	436.788	96
	2. Druge rezervacije		3.268.303	4.216.416	78
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	12	22.039.925	17.003.863	130
I.	Dolgoročne finančne obveznosti		20.141.355	15.105.293	133
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		14.795.320	10.736.316	138
	2. Dolgoročne fin. obveznosti za obveznice		1.500.000	1.000.000	150
	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti		3.846.035	3.368.977	114
III.	Odložene obveznosti za davek	31	1.898.570	1.898.570	100
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	13	19.953.729	15.628.549	128
II.	Kratkoročne finančne obveznosti		6.984.861	6.646.297	105
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		4.367.280	4.012.124	109
	2. Druge kratkoročne finančne obveznosti		2.617.581	2.634.173	99
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti		12.968.868	8.982.252	144
	1. Kratk. posl. obveznosti do družb v skupini		2.224.493	4.831	46.046
	2. Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev		9.814.248	6.809.983	144
	3. Kratkoročne menične obveznosti		0	408	0
	4. Kratk. posl. obv. na podlagi predujmov		7.753	1.895	409
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		922.374	2.165.135	43
D.	KRATK. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	14	329.704	640.492	51
	Izvenbilančna evidenca	15	2.746.844	2.695.469	102

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA OBDOBJE 01.01.2010 DO 31.12.2010

v EUR					
	Pojasnila	2010	2009	Indeks	
1.	Čisti prihodki od prodaje	16	43.435.154	22.496.388	193
2.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	17	515.450	-1.618.113	
3.	Usredstveni lastni proizvodi in storitve	18	0	82.767	0
4.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	19	1.552.714	847.587	183
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	20	32.784.221	14.246.415	230
	a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		26.029.936	11.603.742	224
	b) Stroški storitev		6.754.285	2.642.673	256
6.	Stroški dela	21	7.598.342	8.897.036	85
	a) Stroški plač		5.316.778	6.366.247	84
	b) Stroški pokojninskih zavarovanj		552.108	601.253	92
	c) Stroški socialnih zavarovanj		392.751	534.215	74
	č) Drugi stroški dela		1.336.705	1.395.321	96
7.	Odpisi vrednosti	22	2.198.027	3.188.985	69
	a) Amortizacija		2.114.146	2.517.334	84
	b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredm. sredstvih in opredm. osn. sredstvih		11.711	70.510	17
	c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		72.170	601.141	12
8.	Drugi poslovni odhodki	23	648.744	1.099.610	59
9.	Finančni prihodki iz deležev		0	1.452.279	0
	a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		0	518.580	0
	č) Finančni prihodki iz drugih naložb		0	933.699	0
10.	Finančni prihodki iz danih posojil	24	92.793	17.021	545
	a) Finančni prihodki iz posojil, danih v skupini		43	0	0
	b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		92.750	17.021	545
11.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	25	33.252	18.492	180
	b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		33.252	18.492	180
12.	Fin. odh. iz oslabitve in odpisov fin. naložb	26	15.000	23.568	64
13.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	27	4.757.055	964.452	493
	a) Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank		2.157.148	598.533	360
	b) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		2.599.907	365.919	711
14.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	28	616.195	480.693	128
	a) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti		235.678	232.586	101
	b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		380.517	248.107	153
15.	Drugi prihodki	29	123.538	160.277	77
16.	Drugi odhodki	30	20.038	7.590	264
17.	Davek iz dobička	32	0	0	0
18.	Odloženi davki		0	1.898.570	0
19.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	33	-2.884.721	-3.553.081	81

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGJOČEGA DONOSA ZA OBDOBJE OD 01.01.2010 DO 31.12.2010

				v EUR	
		2010	2009	Indeks	
19.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-2.884.721	-3.553.081	81	
20.	Spremembe presežka iz prevrednotenja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	0	0	0	
21.	Spremembe presežka iz prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	-1.611.466	0	
21.	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	
22.	Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	
23.	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	-2.884.721	-5.164.547	56	

IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA LETO 2010

v EUR

	2010	2009
Denarni tokovi pri poslovanju		
Postavke izkaza poslovnega izida		
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih	45.138.776	23.511.978
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevredn.) in finančni odh. iz	-41.224.260	-26.843.456
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	0
	3.914.516	-3.331.481
Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter		
Začetne manj končne poslovne terjatve	-4.462.604	5.417.183
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	78.933	-81.217
Začetne manj končne zaloge	-993.370	2.073.117
Končni manj začetni poslovni dolgovi	3.986.616	-7.208.992
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-1.275.507	684.098
	-2.665.932	884.189
Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)	1.248.584	-2.447.292
Denarni tokovi pri naložbenju		
Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	92.793	91.009
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	112.295	155.545
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	0	1.097.297
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	885	4.183.678
	205.973	5.527.529
Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	0	-78.903
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-831.481	-690.037
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-1.030.000	0
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-17.000	-2.620.576
	-1.878.481	-3.389.516
Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	-1.672.508	2.138.013
Denarni tokovi pri financiranju		
Prejemki pri financiranju		
Prejemki od vplačanega kapitala	0	2.445.455
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	4.007.797	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	0	1.470.000
	4.007.797	3.915.455

v EUR

	2010	2009
Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-2.627.572	-748.455
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	0	-824.178
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-762.654	-1.959.629
	-3.390.226	-3.532.262
Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	617.571	383.193
Končno stanje denarnih sredstev	344.392	150.745
Denarni izid v obdobju	193.647	73.917
Začetno stanje denarnih sredstev	150.745	76.828

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

LETO 2009

v EUR

		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čista izguba	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.1.	Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	2.110.553	0	10.642.498	0	-7.392.114	5.360.937
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	2.110.553	0	10.642.498	0	-7.392.114	5.360.937
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	4.221.107	7.156	0	0	0	4.228.263
a)	Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	4.221.107	7.156	0	0	0	4.228.263
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	-1.611.466	0	-3.553.081	-5.164.547
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-3.553.081	-3.553.081
b)	Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	0	0	-1.611.466	0	0	-1.611.466
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	-7.392.114	7.392.114	0
a)	Razporeditev preostale čiste izgube primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	-7.392.114	7.392.114	0
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	6.331.660	7.156	9.031.032	-7.392.114	-3.558.081	4.424.653

LETO 2010

v EUR

		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čista izguba	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.1.	Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	6.331.660	7.156	9.031.032	-7.392.114	-3.558.081	4.424.653
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	6.331.660	7.156	9.031.032	-7.392.114	-3.558.081	4.424.653
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-2.884.721	-2.884.721
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-2.884.721	-2.884.721
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	-3.558.081	3.558.081	0
a)	Razporeditev preostale čiste izgube primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	-3.558.081	3.558.081	0
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	6.331.660	7.156	9.031.032	-10.945.195	-2.884.721	1.539.932

PRILOGA 1 K IZKAZU GIBANJA KAPITALA

IZKAZ BILANČNEGA DOBIČKA/(IZGUBE) 2010

	v EUR	
	2010	2009
ČISTI IZID POSLOVNEGA LETA	-2.884.721	-3.553.081
PRENESENI ČISTI DOBIČEK(PRENESENA IZGUBA)	-10.945.195	-7.392.114
ZMANJŠANJE (SPROSTITEV) KAPITALSKIH REZERV	0	0
ZMANJŠANJE (SPROSTITEV) REZERV IZ DOBIČKA	0	0
a) zakonske rezerve	0	0
b) rezerve za lastne deleže	0	0
c) Druge rezerve iz dobička	0	0
POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA PO SKLEPU UPRAVE	0	0
a) zakonske rezerve	0	0
b) rezerve za lastne deleže	0	0
c) statutarne rezerve	0	0
POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA PO SKLEPU UPRAVE IN NS	0	0
a) druge rezerve iz dobička	0	0
BILANČNI DOBIČEK IN NJEGOVA RAZPOREDITEV (IZGUBA)	-13.829.916	-10.945.195
a) na delničarje	0	0
b) v druge rezerve	0	0
c) prenos v naslednje leto	-13.829.916	-10.945.195
č) drugi nameni (povečanje osnovnega kapitala)	0	0

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2010

Pojasnila k računovodskim izkazom delniške družbe LIVAR, d.d., v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju Livar)

SPLOŠNA RAZKRITJA

Splošna razkritja (firma in sedež, dejavnost, zaposleni, imena članov uprave in nadzornega sveta), dogodki po datumu bilance stanja in vsa tveganja so predstavljeni v poslovnem poročilu.

RAČUNOVODSKE USMERITVE

PODLAGE ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi in pojasnila k izkazom v tem poročilu so sestavljeni na osnovi Slovenskih računovodskih standardov, ki so stopili v veljavo 1. januarja 2006, razen pri vrednotenju postavk, za katere standardi dajejo možnost izbire med različnimi načini vrednotenja; zanje je družba uporabila usmeritve, ki so opisane v nadaljevanju. Prav tako so pri računovodenju upoštewane vse spremembe, ki jih prinašajo dopolnjeni in spremenjeni SRS v letu 2010.

Pri pripravi izkazov so upoštevana splošna pravila o členitvi izkazov bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza drugega vseobsegajočega donosa in vrednotenja postavk v računovodskih izkazih, vsebina prilog k izkazom in zahteve glede poslovnega poročila, kar zadošča za resničen in pošten prikaz poslovanja družbe v letnem poročilu. Prav tako sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki: upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodenja so predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, brez centov.

Bilanca stanja vključuje le tista sredstva in obveznosti, ki se nanašajo na poslovanje podjetja.

POSAMEZNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

DOLGOROČNA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva in dolgoročne časovne razmejitve

Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja in se pojavlja kot neopredmeteno dolgoročno sredstvo in se razvrščajo na tista s končnimi dobami koristnosti in na tista z nedoločenimi dobami koristnosti. Družba ne razpolaga s sredstvi z nedoločenimi dobami koristnosti.

Le-ta zajemajo:

- dolgoročne aktivne časovne razmejitve, odloženi stroški razvijanja,
- naložbe v pridobljene dolgoročne premoženjske pravice (patenti, blagovne znamke, licence in druge pravice, dobro ime prevzetega podjetja),
- dane predujme za neopredmetena sredstva, ki so v bilanci stanja izkazani v povezavi z neopredmetenimi sredstvi in se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednost. V nabavno vrednost se vštevajo tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve po odštetju trgovinskih in drugih popustov ter vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo. V nabavno vrednost pa ne vključujemo obresti do nastanku neopredmetenega dolgoročnega sredstva.

Amortizacijske stopnje uporabljene za amortizacijo programskih licenc, znašajo 10-20 % letno in se amortizirajo v dobi koristnosti. Oblikovanje popravkov vrednosti bremeni ustrezne stroške poslovanja.

Prevrednotenje neopredmetenih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Neopredmetena sredstva se zaradi okrepitev ne prevrednotujejo. Njihova knjigovodska vrednost pa se lahko zmanjša samo na podlagi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se izkazuje kot prevrednotovalni poslovni odhodek v zvezi z neopredmetenimi sredstvi.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva (v nadaljevanju OOS) se v knjigovodskih razvidih oziroma v bilanci stanja pripoznajo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

OOS so zemljišča, zgradbe, proizvodna oprema in druga oprema. Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi družba izkazuje tudi opremo vzeto v finančni najem, ki se amortizira po stopnjah sorodne opreme podjetja. Po pogodbenem koncu finančnega najema se lastništvo prenese na najemnika.

- **Zemljišča in zgradbe**

Družba pri vrednotenju zemljišč in zgradb uporablja **model prevrednotovanja osnovnih sredstev**. Prevrednotenje je sprememba prvotno izkazane vrednosti gospodarskih kategorij oziroma je vsako ponovno ovrednotenje, katero je bilo izvedeno na podlagi cenitvenih poročil.

Presežek iz prevrednotenja zemljišč in zgradb, ki je sestavni del kapitala, se prenese na preneseni poslovni izid, ko je pripoznanje zemljišča ali zgradbe odpravljeno. Prenese se celotni presežek, ko je sredstvo izloženo iz uporabe ali odtujeno.

- **Proizvajalna oprema in druga oprema**

Družba uporablja model nabavne vrednosti in torej vodi proizvodno opremo in drugo opremo po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšanih za amortizacijske popravke vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Opredmetena osnovna sredstva se časovno amortizirajo glede na dobo koristnosti. Oblikovanje popravkov vrednosti bremeni ustrezne stroške poslovanja.

Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev zajema nakupno vrednost in vse stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati osnovnemu sredstvu. Kasneje nastali stroški, ki omogočajo večje bodoče koristi glede na prvotno ocenjene, povečujejo nabavno vrednost. Stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe uporabnosti sredstva, zmanjšujejo do takrat obračunani popravek vrednosti.

Osnovna sredstva nabavljena v tuji valuti so preračunana v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan nastanka poslovne spremembe. Pozneje nastale tečajne razlike pri poravnavi obveznosti so obravnavane kot postavka finančnih prihodkov ali odhodkov.

Predujmi za osnovna sredstva so vrednoteni po nominalni vrednosti.

Opredmetena osnovna sredstva niso več predmet knjigovodskega evidentiranja, če so odtujena ali izničena, ker od njih ni več mogoče pričakovati koristi.

Amortizacija

Neodpisana vrednost opredmetenega osnovnega sredstva in neopredmetenega sredstva se zmanjšuje z amortiziranjem. Začetek amortiziranja je prvi dan naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, predujmi za osnovna sredstva in sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacija se obračunava po stopnjah, ki je določena individualno (posamično), glede na predvideno dobo koristnosti posameznega osnovnega sredstva po metodi enakomernega časovnega amortiziranja.

S prehodom na nov model vrednotenja zgradb in zemljišč smo na novo izračunali amortizacijske stopnje glede na preostalo življenjsko dobo posameznih osnovnih sredstev.

V letu 2010 se je opravila presoja življenjskih dob za zgradbe, pri kateri je sodeloval tudi pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin. Ugotovilo se je, da imajo zgradbe daljšo življenjsko dobo od prvotno predvidene, zato so bili stroški amortizacije zgradb v letu 2010 prevrednoteni.

Pri obračunu amortizacije družba upošteva naslednje letne amortizacijske stopnje:

	v %
Neopredmetena sredstva	10-20%
Vlaganja v tuja osnovna sredstva	10%
Zgradbe	2,36-5%
Oprema za opravljanje osnovne dejavnosti	2-33%
Druga oprema	7-25%
Računalniška oprema	33-50%
Transportna oprema	12,5%

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih inštrumentov podjetja in so finančna sredstva, ki jih ima podjetje naložbenik, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevalo svoje finančne prihodke; ti se razlikujejo od poslovnih prihodkov, ki izhajajo iz prodaje proizvodov in opravljanja storitev v okviru njihovega rednega poslovanja.

Večinoma gre za naložbe v kapital odvisnih in pridruženih podjetij, kot tudi za finančne dolgove drugih podjetij (finančne naložbe v posojila), ter druge finančne naložbe.

Finančne naložbe v kapital odvisnih podjetji, pridruženih podjetij in druge finančne naložbe so razporejene v kategorijo za prodajo razpoložljivih sredstev in so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se ugotavlja na podlagi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij, ki je vpisan v register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Poštena vrednost naložbe se ugotavlja kot sedanja vrednost bodočih donosov z uporabo metode diskontiranega denarnega toka.

Prejeti deleži v dobičku povečujejo finančne prihodke.

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje finančnih naložb na njihovo pošteno vrednost, prevrednotenje finančnih naložb zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje finančnih naložb zaradi odprave njihove oslabitve. Na vsak dan bilance stanja družba oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če tak dokaz obstaja, se finančno naložbo prevrednoti zaradi oslabitve.

Ločeno se izkazujejo dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe.

Del dolgoročnih finančnih naložb v posojila, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu bilance stanja, je izkazan kot kratkoročna finančna naložba.

Dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe izražene v tuji valuti se preračunajo v domačo valuto po tečaju na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo po datumu bilance stanja se štejejo kot postavka finančnih prihodkov v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami oziroma finančnih odhodkov v zvezi z njimi.

KRA TKOROČNA SREDSTVA

Zaloge

Družba spremlja zaloge v pomožnih knjigah in sintetično v glavni knjigi, ter njihovo stanje usklajuje mesečno po končanih vseh materialnih in blagovnih obračunih. Pri izkazovanju upošteva SRS 4.

Zaloge, ki jih družba spremlja so zaloge surovin, materiala in pomožnega materiala, rezervnih delov za tekoče vzdrževanje in drobni inventar z dobo koristnosti do enega leta. Prav tako družba spremlja zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov, gotovih izdelkov in trgo vskega blaga.

Zaloge materiala in trgo vskega blaga so ovrednotene po nabavnih cenah, ki jih sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve in neposredni stroški nabave. Pri izkazovanju družba uporablja standardne cene z odmiki. Poraba zalog je vrednotena po metodi tehtanih povprečnih cen.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in proizvodov se vrednotijo po proizvodjalnih stroških, pri čemer je količinska enota proizvoda in polproizvoda ovrednotena z neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški amortizacije, neposredni stroški storitev. Tisti del stroškov, ki nastajajo na produktivnih stroškovnih mestih in so po svoji vsebini posredni proizvodjalni stroški, so s ključem prevajeni na stroškovni nosilec, torej na proizvod oziroma polproizvod.

Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in proizvodov družba uporablja standardne cene z odmiki.

Zaloge zaradi oslabitve prevrednotujemo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost. Znesek oslabitve knjigovodske vrednosti je pripoznan kot povečanje prevrednotovalnih poslovnih odhodkov v zvezi z obratnimi sredstvi. Pri tem je izrednega pomena, da upoštevamo tudi njihovo kurantnost oziroma nekurantnost.

V letu 2009 je družba temeljito preverila vse vrste zalog in na podlagi dela strokovnih komisij ugotovila in opravila uničenje vseh nekurantnih zalog.

Zmanjšanje vrednosti zalog surovin, materiala in drobnega inventarja se izkazuje kot povečanje stroškov materiala, zmanjšanje vrednosti zalog izdelkov in trgo vskega blaga pa kot povečanje poslovnih odhodkov.

Normalni in presežni kalo ter primanjkljaji, ki bremenijo podjetje, se prikazujejo v zmanjšani vrednosti zalog ter povečanju poslovnih odhodkov.

Višina normalnega kala je predpisana s sklepom uprave družbe in usklajena z objavljenim pravilnikom v Uradnem listu RS 101/1999.

Terjatve

Večino terjatev do kupcev sestavljajo terjatve za prodane izdelke, trgovsko blago, material in storitve. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo plačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Razčlenjujejo se na dolgoročne in kratkoročne poslovne terjatve. Terjatve do pravnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije, učinki povečujejo finančne prihodke oz. odhodke. Obresti so obračunane na osnovi pogodb in povečujejo finančne prihodke.

Terjatve za katere obstaja domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, so izkazane kot sporne in dvomljive terjatve.

Pri oblikovanju popravkov vrednosti terjatev smo upoštevali individualno oceno izterljivosti posamezne terjatve ter zastaralne roke posameznih terjatev.

K oblikovanju popravkov smo pristopili predvsem iz vsebinske obravnave poplačila terjatev. Upoštevali smo predvsem sklenjene komercialne pogodbe. Kot podlaga za utemeljeno oblikovane popravke pa nam je služila predvsem strokovna ocena in mnenje komercialnega oddelka.

Odpisi in popravki vrednosti terjatev predstavljajo prevrednotovalne poslovne odhodke.

Denarna sredstva

Denarna sredstva sestavljajo gotovina, knjižni denar in denar na poti. Gotovina je denar v blagajni, in sicer v obliki bankovcev, kovancev in prejetih čekov oziroma takoj udenarljivih vrednostnih papirjev. Knjižni denar je denar na računih pri banki ali drugi finančni ustanovi, ki se lahko uporablja za plačevanje. Denar na poti je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezni račun pri banki ali drugi finančni ustanovi in se istega dne še vpiše kot dobroimetje pri njej.

Denarna sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, po preveritvi, da imajo takšno naravo.

Sredstva v tujih valutah so preračunana po referenčnem tečaju Banke Slovenije na dan bilanciranja, tečajna razlika pa je izkazana med finančnimi prihodki in odhodki.

Kapital

Kapital odraža lastniško financiranje podjetja in je z vidika podjetja njegova obveznost do lastnikov. Opredeljen je ne samo z zneski, ki so jih lastniki vložili v podjetje, temveč tudi z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju podjetja.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni čisti poslovni izid iz preteklih let in nerazporejeni čisti dobiček poslovnega leta. Osnovni kapital se vodi v domači valuti.

Prevrednotenje kapitala je sprememba njegove knjigovodske vrednosti kot posledica prevrednotenja sredstev. Kot prevrednotenje pa se ne šteje vračunavanje novih vplačil, izplačil in zneskov, ki izhajajo iz sprotne čistega dobička oziroma čiste izgube. Opravi se na koncu poslovnega leta ali med njim.

Presežek iz prevrednotenja pa se pojavi zaradi povečanja knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev, dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb po modelu prevrednotenja in ga izkazujemo ločeno glede na nastanek. Omogoča kritje kasnejšega zmanjšanja knjigovodske vrednosti oziroma slabitve istih gospodarskih kategorij.

Dolgoročne rezervacije

Vrednost dolgoročnih rezervacij predstavlja vrednost izdatkov, potrebnih za poravnavo dolgoročnih obveznosti, ugotovljenih na dan bilance stanja z upoštevanjem tveganja in negotovosti.

Dolgoročne rezervacije na račun vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov, se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, zaradi katerih so bile oblikovane.

Dolgoročne rezervacije se na račun odloženih prihodkov prenesejo med poslovne prihodke poslovnega leta, v katerem so se pojavili stroški oziroma odhodki.

Namen rezervacij je v obliki vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov zbrati zneske, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov oziroma odhodkov. Med takšne rezervacije spadajo tudi rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Družba bo vsako leto preverjala višino oblikovanih rezervacij in jo bo glede na izračune temu primerno korigirala.

Knjigovodska vrednost rezervacij je enaka njihovi izvirni vrednosti, zmanjšani za porabljene zneske, dokler se ne pojavi potreba po njihovem povečanju ali zmanjšanju.

Rezervacije se ne prevrednotujejo in se na koncu obračunskega obdobja popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveznosti.

Rezervacije so oblikovane le v primeru, če je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti. Ob koncu poslovnega leta ne smejo biti prikazane z zneskom, ki bi bil neutemeljena skrita rezerva.

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da se upošteva strošek odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravil pooblaščen aktuar. Vrednost dolgoročne rezervacije predstavlja sedanjo vrednost izdatkov, potrebnih za poravnavo dolgoročne obveznosti, ugotovljene na dan bilance stanja z upoštevanjem tveganja in negotovosti.

DOLGOVI

Finančne in poslovne obveznosti

Vsi dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo katerega poslovnega dolga, v primeru dolgoročnih poslovnih dolgov prejem praviloma opredmetenih osnovnih sredstev, v primeru kratkoročnih poslovnih dolgov pa prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Kratkoročni in dolgoročni dolgovi

Dolgovi so lahko finančni in poslovni.

Kratkoročni finančni dolgovi so dobljena kratkoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb in so razčlenjeni na tiste, ki jih družba dobi od bank ali od drugih finančnih inštitucij ali pa se kot financerji pojavljajo druge pravne in fizične osebe. Dolgovi se razčlenjujejo tudi glede na to ali gre za dolgove do povezanih družb ali ne.

Kratkoročni poslovni dolgovi so kratkoročni dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, kratkoročne obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, kratkoročne obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obračunanega davka na dodano vrednost. Posebna vrsta pa so tudi obveznosti do kupcev za dobljene predujme pa tudi za prejete kratkoročne varščine.

Dolgoročni finančni dolgovi so dobljena dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani dolgoročni dolžniški vrednostni papirji. Podvrsta dobljenih dolgoročnih posojil so tudi dolgovi do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Dolgoročni poslovni dolgovi so dolgoročni dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve. Podvrsta dolgoročnih poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev iz prejetih dolgoročnih varščin.

Obveznosti se kasneje povečujejo s pripisanimi donosi (obresti, druga nadomestila), za katere obstaja sporazum z upnikom in se zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave v dogovoru z upnikom.

Kratkoročni in dolgoročni dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije. Povečanje kratkoročnih dolgov povečuje redne finančne odhodke, zmanjšanje pa redne finančne prihodke.

Kratkoročne časovne razmejitve

So terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo izmerjena.

Kratkoročne časovne razmejitve so lahko:

AKTIVNE, le-te so obravnavane kot terjatve v širšem smislu, ker se razlikujejo od denarnih sredstev kakor od stvari in zajemajo kratkoročne odložene stroške, ki so opredeljeni kot vnaprej plačani zneski, ki ob plačilu še niso pomenili stroška in bremenili poslovnega izida.

PASIVNE, so obravnavane kot dolgovi v širšem pomenu in se razlikujejo od kapitala kot obveznosti do lastnikov, zajemajo pa kratkoročno odložene prihodke oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke, nastajajo pa na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida pa tudi zalog s pričakovanimi stroški, ki pa se še niso pojavili.

Kratkoročne časovne razmejitve niso prevrednotene. Med letom in ob sestavljanju računovodskih izkazov je preverjena realnost in upravičenost njihovega obsoja.

PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV

Prihodki

so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev (na primer denarja ali terjatev zaradi prodaje blaga) ali zmanjšanje dolgov (na primer zaradi opustitve njihove poravnave). Preko poslovnega izida vplivajo na kapital. Razčlenjujejo se na poslovne, finančne in druge prihodke. Poslovni in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki.

Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti v obračunskem obdobju prodanih proizvodov, trgovskega blaga, storitev, materiala, tako na domačem kot tujem trgu. Dejansko se pripoznajo, ko blago zapusti skladišče in se evidentirajo za to ustrezni dokumenti

Merijo se na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih ali drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila. Morebiti odobreni kasa skonti zmanjšujejo prihodke od prodaje in se ne pripoznajo kot finančni

odhodki. Načeloma se evidentirajo po načelu fakturirane realizacije. Navedeni prihodki se pripoznajo pod naslednjimi pogoji

- podjetje prenese na kupca vsa pomembna tveganja in koristi, ki izhajajo iz lastništva,
- podjetje ne sodeluje pri poslovanju niti toliko, kolikor je običajno zaradi lastništva, niti dejansko ne odloča o prodanih proizvodih,
- verjetno je, da bodo gospodarske koristi, povezane s poslom pritekale v podjetje,
- znesek prihodkov je zanesljivo oceniti,
- stroške, ki so nastali ali bodo nastali v zvezi s poslom, pa je mogoče zanesljivo izmeriti.

Če obstaja kakršnakoli negotovost se prihodki začasno odložijo in se pripoznajo, ko je dvom odstranjen. Pri konsignacijski prodaji, pri kateri se konsignatar zaveže prodati blago v izročiteljevem imenu, se prihodki pripoznajo, ko je blago prodano.

Prihodki od opravljenih storitev se merijo po prodajnih cenah dokončanih storitev ali pa po prodajnih cenah nedokončanih storitev glede na stopnjo dokončanosti del (seveda ne sme biti dvomov o dokončanosti del ali dvomov o tem ali bo storitev plačana ali ne).

Prihodki od opravljenih storitev, razen od opravljenih storitev, ki vodijo do finančnih prihodkov, se merijo po prodajnih cenah dokončanih storitev ali po prodajnih cenah nedokončanih storitev glede na stopnjo njihove dokončnosti.

Med poslovnimi prihodki so tudi drugi poslovni prihodki skupaj s prevrednotovalnimi in so prav tako povezani s poslovnimi učinki. To so zlasti subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki, ki jih sicer izkazujemo na kontu 768. Sem uvrščamo tudi prihodke od odprave rezervacij in prihodke od poslovnih združenj.

Med prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki so dobički od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev, zmanjšanja popravkov vrednosti poslovnih terjatev zaradi odprave njihove oslabitve ter odpisi poslovnih dolgov. Izkazujejo se na kontu 769.

Med finančnimi prihodki se izkazujejo:

- finančni prihodki iz deležev do podjetij v skupini in do drugih podjetij, ter finančni prihodki iz drugih naložb. Med prevrednotovalnimi finančnimi prihodki se izkazujejo zlasti pozitivne razlike, ki nastanejo pri prodaji le-teh, ko njihova prodajna vrednost preseže knjigovodsko, zmanjšane za morebitni presežek iz prevrednotenja, seveda, če je bilo prej prevrednotenje pripoznano v kapitalu,
- finančni prihodki iz danih posojil, danim podjetjem v skupini ali danim drugim podjetjem. Dana posojila so finančne naložbe v dolgove drugih podjetij. V bilanci stanja so ločeno izkazana dolgoročna in kratkoročna posojila, medtem, ko se v izkazu poslovnega izida finančni prihodki od obojih izkazujejo skupaj. Obresti so obračunane po pogodbeni obrestni meri,
- finančni prihodki iz poslovnih terjatev do podjetij v skupini in do drugih. Gre za obračunane obresti in za pozitivne tečajne razlike, ki izhajajo tako iz dolgoročnih poslovnih terjatev. Obresti so obračunane po dogovorjeni obrestni meri, podjetje pa običajno zaračunava tudi zamudne obresti, zaradi nepravočasno plačanih terjatev.

Med drugimi prihodki se izkazujejo neobičajne postavke, ki v obravnavanem letu nimajo nič skupnega z rednim poslovanjem. Sem sodijo; finančni prihodki iz vrednotenja naložbenih nepremičnin po poštenu vrednosti, dotacije, subvencije, ki niso v zvezi s prodanimi količinami oziroma določenimi stroški, prejete odškodnine in kazni, ter drugi. V poslovnem razdobju povečujejo poslovni rezultat družbe.

PRIPOZNAVANJE ODHODKOV

Odhodki

so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev (na primer zalog blaga zaradi prodaje) ali povečanja dolgov (na primer zaradi obračunanih obresti); prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Razvrščajo se na poslovne odhodke, finančne in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki.

Poslovni odhodki so enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. Sem štejemo tudi nabavno vrednost prodanega blaga in materiala.

Po svoji vsebini se ti poslovni odhodki razvrščajo po namenu (funkciji) na proizvodjalne stroške prodanih količin in v trgovinskih enotah na nabavno vrednost prodanih količin ter na posredne stroške nabavljanja in prodajanja, neposredne stroške prodajanja, posredne stroške uprave.

Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki se izkazuje negativna razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo prodanega opredmetenega ali neopredmetenega osnovnega sredstva. Enako se obravnava tudi izguba zaradi oslabitve opredmetenega, neopredmetenega osnovnega sredstva, oslabitev zalog surovin, materiala, drobnega inventarja, izdelkov in nedokončanih izdelkov. Prav tako oslabitev terjatev knjižimo med omenjene odhodke.

Med finančnimi odhodki se izkazujejo:

- finančni odhodki iz finančnih obveznosti, ki izhajajo iz prejetih posojil od družb v skupini, od bank in od drugih družb. Tu se izkazujejo odhodki za obresti in negativne tečajne razlike od kratkoročnih in dolgoročnih finančnih dolgov. Dolgovi se obrestujejo na podlagi pogodbeno dogovorjenih obrestnih mer in se pomembno ne razlikujejo od efektivnih obrestnih mer, merijo pa se po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za plačila. Negativne tečajne razlike v zvezi z dolgovi v tuji valuti se ugotovijo na datum bilance stanja na podlagi takratnega tečaja,
- finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do podjetij v skupini in do drugih, ter finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti. Tu se izkazujejo odhodki iz obresti in negativne tečajne razlike od kratkoročnih in dolgoročnih poslovnih dolgov. Sem sodijo torej zaračunane obresti, zaradi nepravočasno plačanih poslovnih obveznosti do dobaviteljev.

Med druge odhodke pa štejemo predvsem odhodke, ki so povezani z naložbenimi nepremičninami, med katere sodi amortizacija naložbenih nepremičnin, ter tudi oslabitve naložbenih nepremičnin. Med druge odhodke pa spadajo tudi denarne kazni in odškodnine, ter druge neobičajne postavke.

Poslovanje s tujimi valutami

Sredstva in viri izraženi v tuji valuti se v bilanci stanja na dan 31.12.2010 preračunajo po referenčnem tečaju Banke Slovenije. Pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Davek od dohodka pravnih oseb

Davek od dohodka pravnih oseb je izračunan na temelju prihodkov in odhodkov, ki so izkazani v izkazu poslovnega izida in v skladu z veljavno davčno zakonodajo.

Odložene obveznosti za davek

Obveznosti za odloženi davek se pripoznajo za zneske davka iz dobička, ki jih bo moralo podjetje dodatno plačati v bodočih davčnih obdobjih in so posledica obdavčljivih začasnih razlik; so torej zneski, ki se prištejejo pri ugotavljanju obdavčljivega dobička (davčne izgube) v prihodnjih obdobjih, ko se knjigovodska vrednost sredstva povrne ali knjigovodska vrednost obveznosti poravna. Obveznosti za odloženi davek se ne diskontirajo.

Odložene terjatve za davek

Terjatve za odloženi davek se pripoznajo za zneske davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih in so posledica odbitnih začasnih razlik, prenosa neizrabljenih davčnih izgub ter neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja; so torej zneski, ki se odštejejo pri ugotavljanju obdavčljivega dobička (davčne izgube) v prihodnjih obdobjih, ko se knjigovodska vrednost sredstva povrne ali knjigovodska vrednost obveznosti poravna. Terjatve za odloženi davek se pripoznajo le, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče izrabiti odbitnečasne razlike, neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise. Terjatve za odloženi davek se ne diskontirajo.

Družba v letu 2010 ni pripoznala terjatev za odložene davke, saj zaradi visoke poslovne izgube ne more z gotovostjo trditi, da se bodo v naslednjih letih, tudi zaradi vsesplošne gospodarske krize, pojavili pomembni zneski pozitivne davčne osnove, ki bi jo bilo mogoče zmanjšati z odbitnimi začasnimi davčnimi razlikami, neizrabljenimi davčnimi izgubami in neizrabljenimi davčnim dobropisi.

Poročanje po odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del družbe, ki se ukvarja s proizvodi ali storitvami (področni odsek) ali proizvodi in storitvami v posebnem gospodarskem okolju (območni odsek) ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih odsekih. Pri pripravljanju in predstavljanju računovodskih izkazov družba ne razkriva področnih odsekov, ker se ukvarja samo z eno dejavnostjo. Družba ne poroča niti območnih odsekov, ker ne vodi ustreznih evidenc, ki bi ji to omogočalo.

IZKAZ GIBANJA DENARNIH TOKOV

Sestavljen je po posredni metodi iz podatkov bilance stanja na dan 31.12.2010, iz podatkov bilance stanja na dan 31.12.2009, iz podatkov izkaza poslovnega izida za leto 2010 in iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prejemkov in izdatkov ter za ustrezno razčlenitev pomembnejših postavk.

POJASNILA K BILANCI STANJA

..... POJASNILO 1

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Dolgoročne premoženjske pravice	255.437	298.980
Druge dolgoročne AČR	84.391	108.891
Skupaj	339.828	407.871

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2010 je bilo naslednje:

	v EUR				
	Dolgoročne premoženjske pravice	Usredstveni stroški naložb v tuja osnovna sredstva	Dolgoročno razmejeni stroški	Dolgoročne premoženjske pravice v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 31.12.2009	416.055	36.320	83.466	68.000	407.871
Pridobitve	0	0	0	0	0
Odtujitve	-29.276	0	0	0	-29.276
Prekvalifikacije – prenos v uporabo	0	0	0	0	0
Prenos med stroške tekočega obdobja	0	0	-20.867	0	-20.867
Stanje 31.12.2010	386.779	36.320	62.599	68.000	553.698
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 31.12.2009	185.074	10.896	0	0	195.970
Odtujitve	-26.797	0	0	0	-26.797
Amortizacija	41.065	3.632	0	0	44.697
Stanje 31.12.2010	199.342	14.528	0	0	213.870
Neodpisana vrednost 31.12.2009	230.981	25.424	83.466	68.000	407.871
Neodpisana vrednost 31.12.2010	187.437	21.792	62.599	68.000	339.828

Neopredmetena sredstva se v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 niso povečala, zmanjšala so se za 17 %. Dolgoročne premoženjske pravice se nanašajo na računalniške programe (255.437 EUR).

Dolgoročno razmejeni stroški predstavljajo vnaprej plačane stroške za ureditev odlagališča livarskih odpadkov v Črnomlju za obdobje štirih let. Stroški ureditve odlagališča odpadkov so izkazani v višini 62.599 EUR na dan 31.12.2010. Med stroške poslovnega leta se vsako leto vključi 10% po pogodbi ocenjenih stroškov za ureditev odlagališča. V letu 2010 je bilo tako med poslovne odhodke vključenih za 20.867 EUR za ureditev odlagališča.

..... POJASNILO 2

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Zemljišča in zgradbe	12.317.299	12.440.252
a) Zemljišča	6.673.331	6.673.331
b) Zgradbe	5.643.968	5.766.921
Proizvajalne naprave in stroji	7.141.181	8.207.022
Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	105.122	249.074
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	105.122	217.389
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	0	31.685
Skupaj	19.563.602	20.896.348

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2010 je bilo naslednje:

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in nadomestni deli	Predujmi za pridobitev opred. os	Opredmetena osnovna sredstva v izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 31.12.2009	6.673.331	6.252.767	26.205.359	31.685	217.389	39.380.531
Nove nabave	0	0	0	0	815.678	815.678
Pridobitve	0	0	0	15.803	0	15.803
Prenos iz investicij v teku	0	51.993	870.582	0	-922.575	0
Odtujitve	0	0	-514.303	-47.488	-5.370	-567.161
Stanje 31.12.2010	6.673.331	6.304.760	26.561.638	0	105.122	39.644.851
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 31.12.2009	0	485.846	17.998.337	0	0	18.484.183
Odtujitve	0	0	-472.382	0	0	-472.382
Amortizacija	0	174.946	1.894.502	0	0	2.069.448
Stanje 31.12.2010	0	660.792	19.420.457	0	0	20.081.249
Neodpisana vrednost 31.12.2009	6.673.331	5.766.921	8.207.022	31.685	217.389	20.896.348
Neodpisana vrednost 31.12.2010	6.673.331	5.643.968	7.141.181	0	105.122	19.563.602

Zemljišča in zgradbe so bile prevrednotene na njihovo pošteno vrednost na dan 31.12.2007 ter 31.12.2008 na osnovi cenitvenega poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Poslovodstvo družbe ocenjuje, da se poštena vrednost nepremičnin na dan 31.12.2010 ne razlikuje bistveno od poštene vrednosti na dan 31.12.2009, zato prevrednotenje nepremičnin ob koncu leta 2010 ni bilo opravljeno.

V letu 2010 je bila s pomočjo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin opravljena presoja življenjskih dob zgradb. Ocenjeno je bilo, da so življenjske dobe zgradb v povprečju daljše od prvotno predvidenih. Posledično je strošek amortizacije zgradb v letu 2010 za 344.410 EUR nižji kot bi bil, če se ocena predvidenih življenjskih dob zgradb ne bi spremenila.

Knjigovodska vrednost, ki bi bila prepoznana na dan 31.12.2010, če bi se prevrednotene nepremičnine izkazovale po modelu nabavne vrednosti, bi znašala za zemljišča 1.205.417 EUR, za zgradbe pa 3.705.921 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2010 primerjalno z letom 2009 zmanjšala za 6 %, predvsem zaradi amortizacije in odpisa.

Navkljub temu smo v letu 2010 aktivirali opremo v knjigovodski vrednosti 870.582 EUR.

Tu gre omeniti predvsem aktiviranje opreme, ki predstavlja večje vrednosti:

- Livna peč CIME v znesku 293.875 EUR,
- rešetka BMD v Ivančni Gorici v znesku 97.715 EUR
- posodobitev priprave peska v Črnomlju za znesek 197.802 EUR,

- stroj Caterpillar za znesek 42.900 EUR
- posodobitev kadi na AKZ v Črnomlju za znesek 29.592 EUR,
- sanacija strehe nad pripravo peska v Črnomlju za znesek 23.414 EUR
- nadstrešnica v Ivančni Gorici v znesku 25.393 EUR
- dušilec zvoka ASPA v Ivančni Gorici za znesek 23.197 EUR
- Kibernet nadzor v Ivančni Gorici in v Črnomlju v znesku 8.400 EUR
- posodobitev hlajenja livarskega peska v znesku 5.420 EUR
- ter ostalo opremo manjših vrednosti.

Neodpisana vrednost osnovnih sredstev pridobljenih na podlagi pogodb o finančnem najemu na dan 31.12.2010 znaša 2.321.531 EUR. Obveznosti iz finančnega najema znašajo na dan 31.12.2010 3.996.653 EUR.

Na podlagi ugotovitev inventurne komisije smo ob koncu leta 2010 odpisali opremo s knjigovodsko vrednostjo 3.790 EUR. Ta znesek predstavlja neodpisano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, ki so bila izločena iz registra osnovnih sredstev. Odpis smo razknjižili tako v breme nabavne vrednosti, kot v breme popravkov vrednosti, razlika pa je obremenila tekoči poslovni rezultat.

Zemljišča v knjigovodski vrednosti 6.673.331 EUR in zgradbe v višini 5.643.968 EUR so zastavljene v korist bank za zavarovanje odplačil dolgoročno prejetih posojil (pojasnilo 12).

Za zavarovanje drugih poslovnih obveznosti je bila na dan 31.12.2010 zastavljena tudi oprema v knjigovodski vrednosti 1.650.197 EUR, zastavne pravica pa so bile do 11. aprila 2011 izbrisane.

.... POJASNILO 3

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v EUR		
	31.12.2010	31.12.2009
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	3.918.485	3.888.485
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	30.000	0
b) Delnice in deleži v pridruženih družbah	3.885.609	3.885.609
c) Druge dolgoročne finančne naložbe	2.876	2.876
2. Dolgoročna posojila	904.000	0
a) Dolgoročna posojila pridruženim družbam	404.000	0
b) Dolgoročna posojila drugim podjetjem	500.000	0
Skupaj	4.822.485	3.888.485

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v letu 2010 je bilo naslednje:

EUR

	Deleži v podjetjih v skupini	Delnice v pridruženih družbah po pošteni vrednosti	Druge dolgoročne finančne naložbe	Dolgoročno dana posojila	Skupaj
NABAVNA OZ. POŠTENA VREDNOST					
Stanje 31.12.2009	2.220.127	3.885.609	2.876	0	6.108.612
Povečanje	30.000	0	0	904.000	934.000
Zmanjšanja – prodaja	-1.197.805	0	0	0	-1.197.805
Prekvalifikacija	-330.105	0	330.105	0	0
Prevrednotenje	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2010	722.217	3.885.609	332.981	904.000	5.844.807
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 31.12.2009	-2.220.127	0	0	0	-2.220.127
Povečanje	0	0	0	0	0
Zmanjšanje – prodaja	1.197.805	0	0	0	1.197.805
Prekvalifikacija	330.105	0	-330.105	0	0
Stanje 31.12.2010	-692.217	0	-330.105	0	-1.022.322
Stanje 31.12.2009	0	3.885.609	2.876	0	3.888.485
Stanje 31.12.2010	30.000	3.885.609	2.876	904.000	4.822.485

Zmanjšanje deležev v podjetja v skupini (nabavna vrednost in popravek vrednosti v višini 1.197.805 EUR) predstavlja neodplačni prenos 50,96 % poslovnega deleža v družbi Topola Livar a.d. na Republiko Srbijo. Na dan 31.12.2010 ima družba še 14,04 % delež v tej družbi, zaradi česar je bila opravljena prekvalifikacija te naložbe (nabavna vrednost in popravek vrednosti v višini 330.105 EUR) iz naložb v deleže v skupini na druge dolgoročne finančne naložbe.

Skupna vrednost dolgoročnih naložb znaša 4.822.485 EUR in se je primerjalno z letom 2009 povečala za 24 %.

Deleže v podjetjih v skupini predstavljajo naložbe v štiri novo ustanovljena podjetja v Sloveniji s 100 % deležem ter 97,95 % delež v podjetju Topola Livar MO a.d. v višini 692.217 EUR, ki je oslabljen v celoti.

v EUR

Odvisna družba	Sedež podjetja	Država podjetja	Delež lastništva 31.12.2010	Kapital odvisnega podjetja 31.12.2010	Poslovni izid leta 2010
Livar Belt d.o.o.	Ulica Heroja Stariha 17, 8340 Črnomelj	Slovenija	100%	7.465	-35
Livar FMO d.o.o.	Ulica Heroja Stariha 17, 8340 Črnomelj	Slovenija	100%	7.477	-23
Livar LNL d.o.o.	Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica	Slovenija	100%	8.603	1.103
Livar STORITVE d.o.o.	Ljubljanska cesta 43, 1295 Ivančna Gorica	Slovenija	100%	13.144	5.644
Topola Livar MO d.o.o.	Ul. Milana Blagojevića 9, Topola	Srbija	97,95%	-308.644	-223.095

Delnice v pridruženih družbah predstavlja naložba v 43,03 % delež na osnovnem kapitalu podjetja Jelšingrad Livar a.d. v višini 3.885.609 EUR (v nadaljevanju Jelšingrad), ki je vrednotena po pošteni vrednosti preko kapitala. Ta naložba je v knjigovodski vrednosti 1.628.504 EUR zastavljena za prejeto posojilo (pojasnilo 12).

v EUR

Pridružena družba	Sedež podjetja	Država podjetja	Delež lastništva 31.12.2010	Kapital pridruženega podjetja 31.12.2010	Poslovni izid leta 2010
Jelšingrad Livar a.d.	Ul. Brače Podgornika 8, Banja Luka	Republika Srpska, Bosna in Hercegovina	43,03 %	12.269.113	-1.269.238
Skupaj					

Dolgoročna dana posojila v letu 2010 zajemajo:

- dano posojilo pridruženi družbi Jelšingrad v znesku 404.000 EUR, ki se obrestuje po 6 % letni obrestni meri, zapade v plačilo v letu 2014 (kratkoročni del posojila v višini 96.000 EUR je izkazano med kratkoročnimi finančnimi naložbami) in je nezavarovano.
- dano posojilo podjetju v državi – lastniku v znesku 500.000 EUR, ki se obrestuje po 6 % letni obrestni meri, zapade v plačilo v letu 2014 in je nezavarovano.

.... POJASNILO 4

DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Dolgoročne poslovne terjatve	5.946.524	5.946.524
Skupaj	5.946.524	5.946.524

Dolgoročne poslovne terjatve so terjatve do pridružene družbe Jelšingrad Livar a.d. v višini 5.946.524 EUR in izvirajo iz vlaganj v osnovna in obratna sredstva. Terjatev, ki se bo odplačala v 40 obrokih, pri čemer prvi obrok zapade v letu 2014, zadnji pa v letu 2024, se obrestuje s 5% letno obrestno mero in je nezavarovana. Terjatev se lahko konvertira v kapital odvisne družbe, če bodo v obdobju do končnega poplačila ustvarjeni zakonski pogoji za to.

..... POJASNILO 5

ZALOGE

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Material	1.419.885	950.851
Popravek vrednosti zalog materiala	-20.094	-80.465
Drobni inventar	15.506	32.018
Nedokončana proizvodnja	673.442	512.693
Popravek vrednosti zalog nedokončane proizvodnje	-22.537	-57.206
Proizvodi	1.666.626	1.433.972
Popravek vrednosti zalog proizvodov	-82.165	-169.543
Trgovsko blago	379	35.352
Popravek vrednosti zalog trgovskega blaga	0	0
Predujmi za zaloge	0	0
Skupaj	3.651.042	2.657.672

V strukturi zalog predstavljajo deleži surovin in materiala 39 %, nedokončane proizvodnje 18 %, proizvodov in trgovskega blaga 43 %.

Zaloge so se v letu 2010 v primerjavi s stanjem konec leta 2009 povečale za 37 %.

v EUR

	Knjigovodska vrednost 31.12.2010	Popisni presežki	Popisni manjki	Odprava slabitve	Odpisi vrednosti zalag	Čista iztržljiva vrednost
Material	1.399.791	0	0	0	0	1.399.791
Drobni inventar	15.506	0	0	0	0	15.506
Nedokončana proizvodnja	650.905	0	0	0	0	650.905
Proizvodi	1.685.322	0	0	100.861	0	1.584.461
Trgovsko blago	379	0	0	0	0	379
Skupaj	3.651.042	0	0	0	0	3.651.042

Na podlagi opravljeni letnih inventur ni bilo ugotovljenih inventurnih manjkov in inventurnih viškov.

Ob koncu leta smo odpravili oblikovane slabitve iz leta 2008 in 2009 za tiste zaloge, ki na dan 31.12.2010 niso bile več v stanju (100.861 EUR).

Po presoji kurantnosti ugotavljamo, da so vse zaloge kurantne, kar pomeni, da so prodajljive oz. uporabljive v proizvodnem procesu.

..... POJASNILO 6

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

- Kratkoročna posojila

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročna posojila	298.000	200.885
Skupaj	298.000	200.885

Kratkoročne finančne naložbe so se v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 povečale za 48 %.

Kratkoročne finančne naložbe sestavljajo kratkoročni del dolgoročno danega posojila pridruženemu podjetju Jelšingrad Livar a.d. (96.000 EUR) (Pojasnilo 3), kratkoročno dano posojilo pridruženemu podjetju Jelšingrad Livar a.d. (200.000 EUR) in dan kratkoročni depozit Carinskemu uradu v višini 2.000 EUR.

Dani posojili Jelšingradu se obrestujeta po fiksni letni obrestni meri 6 % in sta nezavarovani.

..... POJASNILO 7

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	58.379	93.212
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9.525.901	5.442.193
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.093.067	679.338
Skupaj	10.677.347	6.214.743

V primerjavi s preteklim letom so se kratkoročne poslovne terjatve povečale za 72 %. Razlog za povečanje je predvsem povečanje prodaje.

- Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih in pridruženih družb

v EUR

	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 31.12.2010	Čista vrednost 31.12.2009
Topola Livar MO – odvisna družba	745.604	745.604	0	4.830
Jelšingrad Livar a.d. – pridružena družba	58.379	0	58.379	93.212
Skupaj	803.983	745.604	58.379	98.042

V letu 2010 nismo oblikovali popravkov vrednosti terjatev do pridruženih in odvisnih družb. Sicer pa je pristop k oblikovanju popravkov vrednosti terjatev opisan v računovodskih usmeritvah, gre namreč za individualno presojo izterljivosti posamezne terjatve.

Vsi oblikovani popravki vrednosti terjatev so izkazani v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov za obratna sredstva. Vse izkazane poslovne terjatve do pridružene družbe Jelšingrad pa bomo v letu 2011 pobotali z obveznostmi, ki jih izkazujemo do pridružene družbe.

- Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

v EUR

	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 31.12.2010	Čista vrednost 31.12.2009
Kupci v državi	1.618.799	191.216	1.490.583	1.290.041
Kupci v tujini	9.173.827	1.138.509	8.035.318	4.156.982
Skupaj	10.855.626	1.329.725	9.525.901	5.447.023

Družba je oblikovala popravke terjatev do drugih kupcev, pri čemer je upoštevala predvsem individualno presojo glede izterljivosti. Poudariti velja, da je za vse tiste terjatve, za katere je oblikovala popravke, začela tudi sodno izterjavo. Vseh oblikovanih popravkov je bilo za 72.127 EUR.

Terjatve do kupcev, odvisnih in pridruženih družb so nezavarovane, starostna struktura na dan 31.12.2010 pa je sledeča:

				v EUR
Zapadlost	Kupci v državi	Kupci v tujini	Podjetja v skupini	Skupaj
Nezapadlo	1.484.183	5.923.619	29.000	7.436.802
Do 30 dni	4.248	1.690.269	8.000	1.702.517
Do 60 dni	2.152	214.339	8.000	224.491
Do 90 dni	0	51.747	8.000	59.747
Nad 90 dni	0	155.344	5.379	160.723
Skupaj	1.490.583	8.035.318	58.379	9.584.280

Gibanje popravkov vrednosti terjatev v letu 2010 je bilo naslednje:

			v EUR
	Pridružena in odvisna podjetja	Drugi kupci	Skupaj
Stanje 01.01.2010	745.604	598.044	1.343.648
Povečanje	0	72.127	72.127
Zmanjšanje	0	81.815	81.815
Stanje 31.12.2010	745.604	588.356	1.333.960

V poslovnem letu 2010 smo oblikovali za 72.127 EUR popravkov vrednosti poslovnih terjatev, hkrati pa smo oblikovane popravke iz prejšnjih let zmanjšali za 81.815 EUR, zaradi plačil, odpisov zastaranih terjatev (nad 3 leta) in storniranih previsoko oblikovanih popravkov iz prejšnjih let.

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v višini 7.233.553 EUR so zastavljene v korist banke za zavarovanje odplačila kratkoročnih prejetih posojil.

- Kratkoročne poslovne terjatve do drugih

Kratkoročne poslovne terjatve do drugih v skupni vrednosti 1.093.067 EUR predstavljajo:

- terjatve do države v višini 718.698 EUR (terjatve iz naslova vračila davka na dodano vrednost v višini 712.152 EUR, ter druge terjatve 6.546 EUR),
- terjatve za dane avanse v višini 145.677 EUR, ter
- ostale terjatve v višini 228.692 EUR (terjatve za prodane terjatve v višini 218.419 EUR ter drugo v višini 10.273 EUR).

Družba ne izkazuje poslovnih terjatev do članov uprave, nadzornega sveta in lastnikov – fizičnih oseb.

..... POJASNILO 8

DENARNA SREDSTVA

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Denarna sredstva v blagajni	124	821
Denarna sredstva na računih	344.268	149.924
Skupaj	344.392	150.745

Denarna sredstva v blagajni so na dan 31.12.2010 znašala 124 EUR. Denarna sredstva na transakcijskih računih pri domačih bankah so znašala 327.776 EUR, pri bankah v tujini pa 16.492 EUR.

..... POJASNILO 9

AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Aktivne časovne razmejitve v vrednosti 5.293 EUR se nanašajo na kratkoročno odložene stroške oz. odhodke (glavnina aktivnih časovnih razmejitev zajema kratkoročno odložene stroške za obresti v višini 3.051 EUR) ter prehodni račun za DDV pri računih za predplačilo v višini 1.442 EUR.

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	5.293	84.226
Skupaj	5.293	84.226

..... POJASNILO 10

KAPITAL

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 1.517.319 navadnih kosovnih delnic. Vsaka delnica daje lastniku:

- pravico do udeležbe pri upravljanju družbe
- pravico do dela dobička
- pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju

Osnovni kapital družbe je nominalno opredeljen v statutu družbe in je registriran na sodišču.

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Vpoklicani kapital	6.331.660	6.331.660
• Osnovni kapital	6.331.660	6.331.660
Kapitalske rezerve	7.156	7.156
Presežek iz prevrednotenja	9.031.032	9.031.032
Preneseni čisti poslovni izid	-10.945.195	-7.392.114
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-2.884.721	-3.553.081
Skupaj	1.539.932	4.424.653

Vrednost kapitala družbe znaša 1.539.932 EUR. Knjigovodska vrednost delnice, na dan 31.12.2010 znaša 1,02 EUR in je izračunana kot razmerje med celotnim kapitalom in številom delnic.

Gibanje presežka iz prevrednotenja v letu 2010 je bilo naslednje:

v EUR

	Nepremičnine	Dolg. finančna naložba v Jelšingrad	Odloženi davki	Skupaj
Začetno stanje 01.01.2010	8.056.105	2.873.497	-1.898.570	9.031.032
Prevrednotenje	0	0	0	0
Prodaja	0	0	0	0
Sprememba davčne stopnje	0	0	0	0
Končno stanje 31.12.2010	8.056.105	2.873.497	-1.898.570	9.031.032

Kapitalske rezerve v celoti predstavljajo vplačan presežek kapitala.

..... POJASNILO 11

REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Rezervacije za kočljive pogodbe	456.079	878.000
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	420.182	436.788
Rezervacije za dana jamstva	2.722.224	3.149.216
Druge rezervacije iz naslova vnaprej vračunanih. stroškov	90.000	189.200
Skupaj	3.688.485	4.653.204

Oblikovane rezervacije podrobno:

v EUR

	31.12.2010	31.12.2009
Rezervacije za kočljive pogodbe	456.079	878.000
• Odprte tožbe	456.079	878.000
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine	420.182	436.788
• Rezervacije za jubilejne nagrade	117.375	121.061
• Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	302.807	315.727
• Rezervacije za solidarnostno pomoč ob smrti	0	0
Rezervacije za dana jamstva	2.722.224	3.149.216
• Dano poroštvo odvisni družbi za prejeta posojila pri tuji banki	2.722.224	3.149.216
Druge rezervacije iz naslova vnaprej vračunanih. stroškov	90.000	189.200
• Rezervacija za ureditev deponije livarskih odpadkov Suhi Most	90.000	90.000
• Rezervacije za reklamacije	0	99.200
Skupaj	3.688.485	4.653.204

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve so se v letu 2010 zmanjšale za 21 %, predvsem iz razloga odprave in porabe rezervacij za kočljive pogodbe ter iz razloga odplačila prejetega posojila odvisne družbe na osnovi danega poroštva.

Rezervacije za kočljive pogodbe zaradi odprtih tožb v višini 456.079 EUR predstavljajo vračunane stroške po tožbah dobaviteljev, bivših zaposlenih in drugih.

V letu 2010 smo odpravili za 469.659 EUR rezervacij za kočljive pogodbe ter porabili za 120.014 EUR teh rezervacij, dodatno pa smo oblikovali rezervacije v višini 167.752 EUR v breme drugih poslovnih odhodkov (pojasnilo 23).

Na dan 31.12.2010 smo na podlagi novega aktuarskega izračuna uskladili stanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in rezervacije za jubilejne nagrade. Pri tem je bila uporabljena metoda predvidene pomembnosti enot (PUCM metoda), pri čemer se vsi dobički in izgube ter stroški preteklega službovanja pripoznajo takoj. Pri izračunu so bile uporabljene aktuarske predpostavke in sicer:

- demografske predpostavke (umrljivost, stopnje fluktuacije zaposlencev),
- finančne predpostavke; inflacija, krivulja obrestnih mer ter donosnost obveznic, diskontna mera in prihodnja raven plač v podjetju in RS ,

Te rezervacije so oblikovane tudi ob osnovni predpostavki, da je bilo 520 zaposlenih samo začasno za obdobje enega leta iz Livar d.d. prerazporejenih na odvisne družbe.

Med letom smo zaradi rednih upokojitev in izplačil jubilejnih nagrad odpravili rezervacije v skupni višini 70.960 EUR in sicer za 26.267 EUR za jubilejne nagrade in za 44.693 EUR za odpravnine ob upokojitvi.

Na podlagi omenjenega izračuna smo oblikovali dodatne rezervacije za jubilejne nagrade in sicer za 22.581 EUR, ter za odpravnine ob upokojitvi v višini 31.773 EUR v skupni višini 54.354 EUR.

V obravnavanem obdobju smo po anuitetnem načrtu poplačali obveznosti iz naslova danega poročstva za posojilo tuje banke povezani družbi Topola Livar a.d.. Zaradi izvedenih plačil banki smo zmanjšali oblikovane rezervacije za 426.992 EUR.

Hkrati so bile porabljene vse rezervacije za reklamacije po stanju na dan 31.12.2009 v znesku 99.200 EUR. Dodatne rezervacije za reklamacije v letu 2010 niso bile pripoznane, saj ocenjujemo, da se vse reklamacije sproti rešujejo in sicer v nekaj dneh do nekaj tednov po opravljeni dobavi.

..... POJASNILO 12

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	14.795.320	10.736.316
Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	1.500.000	1.000.000
Druge dolgoročne finančne obveznosti	3.846.035	3.368.977
Skupaj	20.141.355	15.105.293

V okviru dolgoročnih finančnih obveznosti družba izkazuje finančne obveznosti do bank iz naslova prejetih posojil v višini 14.795.320 EUR, dolgoročne finančne obveznosti na podlagi izdanih obveznic v višini 1.500.000 EUR, ter druge finančne obveznosti iz naslova finančnega najema v višini 2.994.183 EUR ter iz naslova prejetega posojila od podjetja v državi v višini 851.852 EUR.

- Dolgoročne finančne obveznosti do bank

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Banke v državi	14.475.004	10.400.829
Banke v tujini	320.316	335.487
Skupaj	14.795.320	10.736.316

V letu 2010 beležimo povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti do bank za 38 % . Povečanje gre delno pripisati povečanju obveznosti do bank, zaradi novih prejetih posojil in sicer v skupni višini 2.802.798 EUR.

Večji kredit v višini 1,6 mio EUR je bil odobren za pokritje negativne razlike izvedenih finančnih instrumentov, preostanek v višini 1,2 mio EUR pa za financiranje obratnih sredstev.

Kratkoročni del dolgoročno prejetih posojil pri bankah v višini 2.356.970 EUR je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi do bank.

Dolgoročno prejeta posojila pri bankah so nominirana v EUR in CHF in se obrestujejo z letnimi obrestnimi merami od 3 mesečni EURIBOR (LIBOR) + 1,25% do 3 mesečni EURIBOR (LIBOR) + 3,00%, 1 mesečni euribor + 1,5 % do 1 mesečni euribor + 4,5 % in 6 mesečni euribor + 4,5%. Posojila zapadejo v plačilo do leta 2020 in so zavarovana z zastavo nepremičnin in terjatev do kupcev.

Višina obveznosti z zapadlostjo nad 5 let znaša 919.352 EUR.

Družba ima zavarovane dolgoročne obveznosti do bank pred morebitnimi tveganji tečajnih razlik in obrestnih mer z izvedenimi finančnimi inštrumenti (valutne opcije in obrestne zamenjave).

Potrebno je poudariti, da je družba tudi v letu 2011 zaprosila poslovne banke za reprogramme vseh kreditnih obveznosti. Z največjo poslovno banko je dogovorjen moratorij na odplačilo glavnice v znesku 6.155.829 EUR za čas 6 mesecev z odobreno možnostjo podaljšanja za dodatnih 6 mesecev. Enako so bile v letu 2011 reprogramirane tudi obveznosti iz finančnega najema v znesku 3.996.652 EUR. Dogovori z drugo poslovno banko za 11.628.645 EUR so v teku in prav tako se predvideva moratorij na odplačila glavnice.

- Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic

Uprava družbe je v letu 2009 sprejela sklep o izdaji 340 podrejenih imenskih obveznic, vsako v nominalni vrednosti 10.000 EUR, z zapadlostjo 31.12.2014. Obrestna mera je 6 % letno. Do 31.12.2009 je podjetje lastnik družbe podal izjavo o prevzemu 100 imenskih podrejenih delnic v skupni nominalni vrednosti 1.000.000 EUR, katere obveznost je poravnal s cesijo terjatve do izdajatelja, ki jo ima na podlagi kreditne pogodbe in aneksa k tej pogodbi.

V letu 2010 je drugo podjetje podalo izjavo o vpisu 50-ih imenskih podrejenih delnic v skupni nominalni vrednosti 500.000 EUR, katere obveznost je bila poravnana na poslovni račun izdajatelja.

- Druge dolgoročne finančne obveznosti

Druge dolgoročne finančne obveznosti predstavljajo obveznosti družbe na podlagi finančnega najema, ki zapadejo do leta 2017 in znašajo 2.994.183 EUR. Kratkoročna zapadlost znaša 1.002.469 EUR in je izkazana med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi. Višina obveznosti z zapadlostjo nad 5 let znaša 265.523 EUR.

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi je tudi obveznost iz naslova prejetega posojila od drugih poslovnih partnerjev v skupni višini 851.852 EUR. Posojilo je obrestovano po letni obrestni meri 6 mesečni euribor + 4,95 %. Zadnji obrok zapade v plačilo v letu 2015. Za prejeto posojilo je družba zastavila delnice pridružene družbe (pojasnilo 3).

..... POJASNILO 13

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

- Kratkoročne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročne finančne obveznosti	6.984.861	6.646.297
Kratkoročne poslovne obveznosti	12.968.868	8.982.252
Skupaj	19.953.729	15.628.549

- Kratkoročne finančne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	4.367.280	4.012.124
Druge kratkoročne finančne obveznosti	2.617.581	2.634.173
Skupaj	6.984.861	6.646.297

Kratkoročne finančne obveznosti so se v letu 2010 primerjalno z letom 2009 povečale za 5 %.

V okviru kratkoročnih finančnih obveznosti družba izkazuje:

- finančne obveznosti do bank iz naslova prejetih posojil v višini 4.367.280 EUR,
- obveznosti iz prejetega kratkoročnega posojila pri drugih posojilodajalcih v znesku 101.852 EUR,
- kratkoročne obveznosti iz naslova finančnega najema v skupni višini 1.002.469 EUR,
- ter obveznosti za izvedene finančne instrumente (obrestne zamenjave in valutne opcije), ki so vrednoteni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v višini 1.513.260 EUR.

- Kratkoročne finančne obveznosti do bank

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Banke v državi	4.059.470	3.658.973
Banke v tujini	307.810	353.151
Skupaj	4.367.280	4.012.124

Kratkoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo:

- kratkoročni del dolgoročno prejetih posojil pri bankah v višini 2.356.970 EUR
- kratkoročno prejeta posojila pri bankah v višini 2.010.310 EUR, ki se obrestujejo s fiksnimi letnimi obrestnimi merami od 6,20 % oziroma so vezana na mesečni oziroma 3 mesečni EURIBOR + marža od 1,58% do 4 %, ter 1 mesečni euribor + marža 4,5 % in 6 mesečni euribor + 5 %.

Kratkoročno prejeta posojila pri bankah v državi v višini 1.260.310 EUR so zavarovana z zastavo nepremičnin družbe, kratkoročno prejet posojilo v višini 750.000 EUR pa je zavarovano z zastavo kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev. Prav tako sta prejeti posojili pri Hypo banki in Unicredit banki, od katerih kratkoročni del znaša 406.251 EUR, zavarovani z zastavo kratkoročnih poslovnih terjatev.

V letu 2010 je družba odplačala za 276.808 EUR vseh finančnih obveznosti iz naslova prejetih posojil.

Po stanju na 31.12.2010 družba ne izkazuje neplačanih zapadlih finančnih obveznosti, ker je bil v letu 2010 odobren moratorij na vsa plačila glavnice po posojilnih pogodbah.

- Druge kratkoročne finančne obveznosti

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi so tudi obveznosti za izvedene finančne instrumente (obrestne zamenjave in valutne opcije), ki so ovrednoteni po poštenih vrednostih prek poslovnega izida v višini 1.513.260 EUR ter kratkoročne obveznosti iz naslova prejetega posojila pri drugih družbah v znesku 101.852 EUR. Družba na dan 31.12.2010 ne izkazuje neplačanih obveznosti iz finančnega najema, saj je bil za leto 2010 odobren moratorij.

- Kratkoročne poslovne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb	2.224.493	4.831
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	85.496	0
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	9.728.752	6.809.983
Kratkoročne menične obveznosti	0	408
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	7.753	1.895
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	922.374	2.165.135
Skupaj	12.968.868	8.982.252

Kratkoročne poslovne obveznosti so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 44 %. Povečanje gre pripisati predvsem povečanju obsega poslovanja in s tem tudi kratkoročne zadolženosti.

Obveznosti do dobaviteljev na domačem trgu znašajo 9.661.168 EUR, do dobaviteljev v tujini pa 2.377.573 EUR.

Na dan 31.12.2010 ima družba iz naslova reprogramiranih obveznosti le-teh še za 388.872 EUR.

Po stanju na dan 31.12.2010 so zapadle, neplačane obveznosti do dobaviteljev v znesku 3,6 mio EUR.

Med drugimi poslovnimi obveznostmi (922.374 EUR) so izkazane obveznosti do zaposlenih iz naslova plač v višini 405.892 EUR. V letu 2010 smo v celoti odplačali vse obveznosti, ki so bile skladno z odločbo izdano s strani Posebnega davčnega urada, odložene za čas 1 leta in sicer v skupni višini 770.687 EUR (od tega glavnica 754.134 EUR in obresti za 16.553 EUR), razen zadnjega obroka v višini 77.000 EUR, ki je bil poravnal 11.2.2011. Prav tako smo poplačali del obveznosti iz naslova odloženih plač za vodstvo, preostanek pa je bil poplačan dne 12.1.2011.

Večjo postavko predstavljajo tudi obveznosti za obresti od prejetih posojil od bank in od drugih, ki znašajo 267.426 EUR.

Preostanek obveznosti zajema obveznosti iz naslova zaračunanih obresti od dobaviteljev v višini 205.694 EUR, ter ostale obveznosti v znesku 43.962 EUR.

..... POJASNILO 14

PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

- Kratkoročni vračunani stroški in odhodki

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Vnaprej vračunane obresti od bank	20.036	14.712
Vračunani stroški neizplačanih bruto plač	301.518	619.588
Drugi vnaprej vračunani odhodki	0	6.192
DDV od danih predujmov	8.150	0
Skupaj	329.704	640.492

Pasivne časovne razmejitve v vrednosti 321.554 EUR se v celoti nanašajo na kratkoročno vnaprej vračunane stroške oz. odhodke in so se primerjalno z letom 2009 zmanjšale za 49 %.

Med vračunanimi stroški neizplačanih bruto plač so izkazane bruto plače v višini 301.518 EUR, ki se nanašajo na razliko med izplačanim 50% nadomestilom plač za čakanje na delo in 100% nadomestilom za čakanje na delo, kot pripada zaposlenim po Zakonu o delovnih razmerjih. V letu 2010 smo na podlagi pravnega mnenja odpisali 50%.

Drugi vnaprej vračunani stroški predstavljajo DDV od računov za predplačila.

..... POJASNILO 15

ZABILANČNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

	v EUR	
	31.12.2010	31.12.2009
Neizkoriščene kreditne linije pri bankah	0	0
Garancije	0	0
Dana poroštva	2.746.844	2.695.469
Skupaj	2.746.844	2.695.469

Dana poroštva v vrednosti 2.746.844 EUR se nanašajo na dana poroštva pridruženemu podjetju za prejeta posojila pri bankah in so se v primerjavi z letom 2009 povečala za obveznosti za obresti po stanju na dan 31.12.2010 za 51.375 EUR.

POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Družba se je skladno z računovodskim standardom 25 odločila za sestavo stopenjske oblike izkaza poslovnega izida po različici I. Na osnovi stroškovnega računovodstva je izdelan tudi prikaz stroškov po funkcionalnih skupinah.

	v EUR	
	2010	2009
Nabavna vrednost prodanega blaga	122.971	27.001
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	38.157.628	23.055.102
Stroški prodajanja	1.049.645	900.149
Stroški splošnih dejavnosti	3.299.759	4.396.257
Prevrednotovalni poslovni odhodki	83.881	671.651
Skupaj	42.713.884	29.050.160

..... POJASNILO 16

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

	v EUR	
	2010	2009
Prihodki od prodaje proizvodov	42.971.507	22.224.009
Prihodki od prodaje storitev	313.502	261.575
Prihodki od prodaje blaga	51.620	343
Prihodki od prodaje materiala	98.525	10.461
Skupaj	43.435.154	22.496.388

	v EUR	
	2010	2009
Prihodki od prodaje na domačem trgu	10.309.949	8.162.619
• Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	10.211.424	8.152.158
• Prihodki od prodaje blaga in materiala	98.525	10.461
Prihodki od prodaje na tujem trgu	33.125.205	14.333.769
• Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	33.073.585	14.333.426
• Prihodki od prodaje blago in materiala	51.620	343
Skupaj	43.435.154	22.496.388

Čisti prihodki od prodaje so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 93 %. Večina, 76 %, čistih prihodkov od prodaje je bila dosežena s prodajo na tujem trgu.

..... POJASNILO 17

SPREMEMBE VREDN. ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE

	v EUR	
	2010	2009
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	515.450	-1.618.113
Skupaj	515.450	-1.618.113

V letu 2010 beležimo povečanje vrednosti zalog v znesku 515.450 EUR, kar glede na pravila predstavitve izkaza poslovnega izida povečuje poslovni izid.

..... POJASNILO 18

VREDNOST USREDSTVENIH LASTNIH PROIZVODOV

	v EUR	
	2010	2009
Usredstveni lastni proizvodi	0	82.767
Skupaj	0	82.767

V letu 2010 ni bilo usredstvenih lastnih proizvodov. Usredstveni lastni proizvodi izkazujejo vrednost lastnih izdelkov in storitev, uporabljenih za potrebe družbe, predvsem pa vrednost lastnih investicij, izvedenih z delom in sredstvi družbe.

..... POJASNILO 19

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI)

	v EUR	
	2010	2009
Prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij	469.659	156.427
Prihodki povezani s subvencijami za skrajšani delovni čas	566.240	501.240
Prihodki povezani s subvencijami za invalide	21.154	25.055
Prihodki povezani s subvencijami za elektro. omrežje	34.722	0
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	460.939	164.865
Skupaj	1.552.714	847.587

Druge prevrednotovalne poslovne prihodke v višini 460.939 EUR predstavljajo prihodki iz naslova:

- delnega odpisa obveznosti iz naslova plač 301.517 EUR,
- odprava preveč oblikovanih obveznosti za neizplačane plače v znesku 23.617 EUR,
- odpis obveznosti za obresti, katerim je po ZOR zastaral rok in sicer v višini 39.049 EUR,
- dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev v višini 5.882 EUR,
- izterjanih odpisanih terjatev v višini 39.626 EUR,
- ter ostali prihodki v skupni višini 51.248 EUR.

Med prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij so izkazani:

- za 469.659 EUR smo odpravili previsoko izkazane rezervacije za tožbe, ker se je ob zaključku pravnih postopkov ugotovilo, da je višina zahtevkov po teh pogodbah previsoka glede na izid posameznih pravnih postopkov.

..... POJASNILO 20

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

	v EUR	
	2010	2009
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	122.972	27.001
Stroški materiala	25.906.964	11.576.741
Stroški storitev	6.754.285	2.642.673
Skupaj	32.784.221	14.246.415

V letu 2010 beležimo rast skoraj vseh vrst stroškov, saj je bil obseg proizvodnje in prodaje bistveno večji kot v letu 2009.

Stroški materiala so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 123 %. Poglavitni razlog povečanja stroškov v obravnavanem obdobju je v večjem obsegu proizvodnje, zaradi velikega porasta prodaje.

Prav tako so se tudi stroški storitev v primerjavi s preteklim letom povečali za 156 %.

V nadaljevanju je podrobneje prikazana členitev posameznih vrst stroškov materiala in storitev.

- Stroški materiala

	v EUR	
	2010	2009
Stroški materiala	21.100.390	8.609.341
Stroški pomožnega materiala	702.061	440.977
Stroški energije	2.700.752	1.708.878
Stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	797.920	575.599
Odpis drobnega inventarja in embalaže	573.646	233.370
Uskladitev stroškov materiala in drobnega inventarja zaradi ugotovljenih popisnih razlik	0	-14.106
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	32.197	22.682
Skupaj	25.906.964	11.576.741

- Stroški storitev

	v EUR	
	2010	2009
Stroški storitev pri proizvodnji proizvodov in opravljanju storitev	3.674.747	287.301
Stroški transportnih storitev	714.133	382.465
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev	314.663	301.401
Najemnine	218.060	239.567
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	54.122	30.450
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev ter zavarovalne premije	245.413	253.107
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.091.747	647.319
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	38.275	26.125
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	0	6.346
Stroški drugih storitev	403.122	468.592
Skupaj	6.754.285	2.642.673

Stroški storitev so se v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 povečali 155 % in sicer zaradi pre zaposlitve delavcev Livarja v hčerinske družbe. Ti delavci so v Livarju opravljali storitve na podlagi medsebojno sklenjene pogodbe o poslovanju, katere so se Livarju zaračunavale in pripoznale kot stroški storitev pri proizvodnji proizvodov in opravljanju storitev. Strošek teh storitev je za obdobje od 1.10. do 31.12.2010 znašal 1.869.628 EUR.

Stroški drugih storitev (403.122 EUR) predstavljajo komunalne storitve (135.374 EUR), stroški odvoza odpadkov peska (176.953 EUR), stroški študentskega servisa (18.776 EUR), stroški dokumentacije za ureditev komunalnega odlagališča (31.332 EUR) in drugi (40.687 EUR).

Za revidiranje letnega poročila za poslovno leto 2010 je bil kot revizor imenovana družba CONSTANTIA PLUS d.o.o. iz Ljubljane. Z njo je bila sklenjena pogodba o revidiranju v višini 18.000 EUR (brez DDV). Drugih poslov ali izdatkov za revizorje družba ni imela.

..... POJASNILO 21

STROŠKI DELA

	v EUR	
	2010	2009
Stroški plač	5.316.778	6.366.247
Stroški socialnih zavarovanj	392.751	601.253
Stroški pokojninskega zavarovanja	552.108	534.215
Drugi stroški dela	1.336.705	1.395.321
Skupaj	7.598.342	8.897.036

Druge stroške dela tvorijo regres za letni dopust v višini 405.236 EUR, stroški prevoza na in iz dela v višini 413.344 EUR, stroški prehrane v višini 450.443 EUR, stroški za odpravnine iz poslovnih razlogov in razlogov nesposobnosti v višini 55.524 EUR ter drugi v višini 12.158 EUR.

Stroški dela so se v letu 2010 primerjalno z letom 2009 zmanjšali za 15 %. Razlog je v pre zaposlitvi delavcev iz Livarja v hčerinske družbe Livarja na dan 1.10.2010, kar posledično pomeni manjše stroške dela družbe (glej tudi pojasnilo 20).

Skupni bruto znesek prejemkov, ki so jih za opravljanje funkcije oziroma nalog v družbi v poslovnem letu 2010 prejeli uprava, zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe ter člani nadzornega sveta je sledeč:

	v EUR	
	Število	V EUR
Član uprave	2	94.973
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	14	621.830
Člani nadzornega sveta	5	0
Skupaj		716.803

Prejemki uprave in zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe vključujejo bruto plače, bonitete, regres za dopust ter morebitne druge prejemke.

v EUR

Član uprave	
Uroš Korže	77.780
Damjan Debeljak	21.396
Skupaj	99.176

Prejemki članov nadzornega sveta družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta.

Do zgoraj navedenih skupin oseb družba ne izkazuje nobenih poslovnih terjatev, terjatev iz naslova danih posojil oz. predujmov. Družba tudi ni izdala nobenih poroštev za obveznosti omenjenih oseb.

..... POJASNILO 22

ODPISI VREDNOSTI

v EUR

	2010	2009
Amortizacija	2.114.146	2.517.334
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	11.711	70.510
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	72.170	601.141
Skupaj	2.198.027	3.188.985

- Amortizacija

v EUR

	2010	2009
Amortizacija neopredmetenih sredstev	44.697	44.856
Amortizacija zgradb	174.946	486.246
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	1.894.503	1.986.233
Skupaj	2.114.146	2.517.334

- Prevrednotovalni poslovni odhodki

v EUR

	2010	2009
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	11.711	70.510
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	72.170	601.141
Skupaj	83.881	671.651

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih izhajajo iz naslova izgube pri prodaji oziroma odpisa osnovnih sredstev.

Za 3.791 EUR je bilo odpisa opredmetenih osnovnih sredstev, ugotovljenega pri letne popisu, medtem, ko je bilo za 7.920 EUR ustvarjene izgube pri prodaji osnovnih sredstev.

Prevrednotovalne poslovne odhodke pri obratnih sredstvih tvorijo slabitve terjatev v višini 72.170 EUR. Oblikovani popravki vrednosti terjatev se nanašajo v večji meri na popravke do tistih kupcev, katerih terjatve so neizterljive in za katere so bili sproženi sodni postopki izterjave.

.... POJASNILO 23

DRUGI POSLOVNI ODHODKI

	v EUR	
	2010	2009
Rezervacije	222.106	778.427
Drugi stroški	426.638	321.183
Skupaj	648.744	1.099.610

- Rezervacije

	v EUR	
	2010	2009
Rezervacije za dana jamstva	0	0
Rezervacije za kočljive pogodbe	167.752	767.896
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	54.354	10.531
Rezervacije za ureditev deponije livarskih odpadkov	0	0
Skupaj	222.106	778.427

- Drugi stroški

	v EUR	
	2010	2009
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	35.365	38.640
Izdatki za varstvo okolja	341.811	164.901
Nagrade dijakom in študentom na delovni praksi skupaj z dajatvami	1.713	538
Štipendije dijakom in študentom	45.913	78.035
Ostali stroški	1.836	39.069
Skupaj	426.638	321.183

..... POJASNILO 24

FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL

	v EUR	
	2010	2009
Finančni prih. iz danih posojil podjetjem v skupini	43	0
Finančni prih. iz danih posojil pridruženim družbam	20.585	3.433
Finančni prih. iz danih posojil, danih drugim	72.165	13.588
Skupaj	92.793	17.021

Finančni prihodki v višini 72.166 EUR zajemajo: obresti iz danih posojil drugim v vrednosti 13.721 EUR ter dobiček ob zapadlosti izvedenih finančnih instrumentov v vrednosti 58.444 EUR.

..... POJASNILO 25

FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV

	v EUR	
	2010	2009
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	33.252	18.492
Skupaj	33.252	18.492

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev v vrednosti 33.252 EUR vključujejo pozneje priznane cassasconte za 28.440 EUR, ter prihodki iz poslovnih terjatev do drugih v višini 4.812 EUR.

..... POJASNILO 26

FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB

	v EUR	
	2010	2009
Odhodki iz oslabitve finančnih naložb – Topola Livar a.d.	0	18.210
Odhodki iz oslabitve finančnih naložb – Topola Livar MO d.o.o.	15.000	5.358
Skupaj	15.000	23.568

- Odhodki iz oslabitve finančnih naložb – Topola Livar MO d.o.o.

	v EUR	
	2010	2009
Oslabitev kratkoročnega posojila dana podjetju v skupini TLMO	15.000	5.358
Skupaj	15.000	5.358

Ob koncu leta 2010 je Livar Topoli Livar MO, d.o.o. odobril kratkoročno posojilo v višini 15.000 EUR in hkrati v istem letu oblikoval popravke vrednosti terjatev v enaki višini.

..... POJASNILO 27

FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI

	v EUR	
	2010	2009
Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank	2.157.148	598.532
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	2.599.907	365.919
Skupaj	4.757.055	964.452

Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank vključujejo obresti od prejetih bančnih posojil v znesku 653.747 EUR, odhodke iz naslova negativnih tečajnih razlik v višini 1.503.401 EUR.

Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti predstavljajo obresti iz naslova finančnih najemov (176.963 EUR), negativne tečajne razlike iz finančnih najemov (235.750 EUR), finančni odhodki iz naslova obrestnih in valutnih zamenjav (2.187.194 EUR).

..... POJASNILO 28

FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI

	v EUR	
	2010	2009
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	235.679	232.586
Finančni odhodki iz obresti-prevzem plačil obresti Topola	150.594	184.376
Finančni odhodki iz naslova zamudnih obresti	0	28.908
Odhodki iz naslova zamudnih obresti do DURS - a	22.114	34.755
Ostali finančni odhodki vezani na financiranje	207.808	68
Skupaj	616.195	480.693

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti vključujejo odhodke iz naslova zamudnih obresti do dobaviteljev v znesku 235.679 EUR.

Prav tako je v letu 2010 rezultat poslovanja družbe obremenjen tudi s plačili obresti za najeti kredit Topole Livar pri NLB Kontinental v višini 150.594 EUR, za katerega je Livar dal poroštvo in zaradi neplačevanja posojila s strani Topole Livar po anuitetnem načrtu le-to odplačuje naša družba.

Med drugimi finančnimi odhodki pa so predvsem odhodki, ki so vezani na financiranje / odprodaja terjatev / in sicer v višini 207.808 EUR.

Zaradi likvidnostih težav, s katerimi se je soočala družba v lanskem letu, so med njimi izkazani tudi zamudne obresti do DURS-a v skupni višini 22.114 EUR.

..... POJASNILO 29

DRUGI PRIHODKI

	v EUR	
	2010	2009
Prejete odškodnine	25.814	101.693
Drugi prihodki	97.724	58.584
Skupaj	123.538	160.277

Glavnina prejetih odškodnin se nanaša na odškodnine prejete od zavarovalnice iz naslova strojelomov. Med drugimi prihodki so izkazani prihodki iz naslova vračila okoljskih dajatev v višini 21.422 EUR, ter drugi prihodki v višini 76.302 EUR.

..... POJASNILO 30

DRUGI ODHODKI

	v EUR	
	2010	2009
Odškodnine in denarne kazni	3.659	7.588
Drugi odhodki	16.379	2
Skupaj	20.038	7.590

Glavnina drugih odhodkov se nanaša plačane obresti po sklepu sodišča.

..... POJASNILO 31

ODLOŽENI DAVKI

ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK

Odložene obveznosti za davek so pripoznane iz naslova izkazovanja nepremičnin družbe po modelu prevrednotenja po davčni stopnji 20 % in iz naslova krepitve dolgoročne finančne naložbe v pridruženo družbo Jelšingrad na pošteno vrednost po davčni stopnji 10 %.

Gibanje odloženih obveznosti za davek v letu 2010 je bilo naslednje:

v EUR			
	Nepremičnine	Dolgoročne finančne naložbe	Skupaj
Stanje 31.12.2009	1.611.220	287.350	1.898.570
V breme / (dobro) izkaza poslovnega izida	0	0	0
V breme / (dobro) kapitala	0	0	0
• pripoznanje obveznosti za odložene davke	0	0	0
• odpravljene obveznosti za odloženi davek	0	0	0
• razlika zaradi spremembe davčne stopnje	0	0	0
Stanje 31.12.2010	1.611.220	287.350	1.898.570

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Odložene terjatve za davek so pripoznane v višini 20 % iz naslova neizrabljene davčne izgube v višini 9.492.850 EUR. Gibanje odloženih terjatev za davek v letu 2010 je bilo naslednje:

v EUR		
	Neizrabljena davčna izguba	Skupaj
Stanje 31.12.2009	1.898.570	1.898.570
V breme / (dobro) kapitala	0	0
V (breme) / dobro izkaza poslovnega izida	0	0
• pripoznanje terjatve za odložene davke	0	0
• odpravljene terjatve za odloženi davek	0	0
• razlika zaradi spremembe davčne stopnje	0	0
Stanje 31.12.2010	1.898.570	1.898.570

..... POJASNILO 32

DAVEK IZ DOBIČKA

V letu 2010 izkazuje družba davčno izgubo v višini 3.270.451 EUR, celotna davčna izguba pa znaša 17.058.377 EUR.

Na dan 31.12.2010 znašajo odbitne začasne razlike, neizrabljena davčna izguba in neizrabljeni davčni dobropisi, za katere niso oblikovane odložene terjatve za davek:

- neizrabljena davčna izguba v višini 7.565.527 EUR,
- dolgoročne rezervacije v višini 1.844.243 EUR,
- popravek vrednosti poslovnih terjatev v višini 2.407.688 EUR in
- amortizacija, ki presega davčno priznano v višini 319.552 EUR.

..... POJASNILO 33

IZGUBA

	v EUR	
	2010	2009
Poslovni izid iz rednega delovanja	-2.988.221	-5.604.338
• Dobiček iz poslovanja	2.273.984	-5.623.417
• Dobiček / (Izguba) iz financiranja	-5.262.205	19.079
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	103.500	152.687
Celotni dobiček / izguba	-2.884.721	-5.451.651
Odloženi davki	0	1.898.570
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-2.884.721	-3.553.081
Bilančna izguba	-13.829.916	-10.945.195

POSLOVANJE S POVEZANIMI OSEBAMI

Prikaz stanj na dan 31.12.2010:

		v EUR			
Družba		Kratkoročne poslovne terjatve	Dolgoročne poslovne terjatve	Dolgoročno dana posojila	Kratkoročno dana posojila
Livar LNL d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	0
Livar Belt d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	0
Livar FMO d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	0
Livar storitve d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	0
Topola Livar MO d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	0
Jelšingrad Livar a.d.	Pridruženo podjetje	58.379	5.946.524	404.000	296.000
Mecum d.o.o.	pomembnejši lastnik	96.945	0	500.000	0
Adriano Corsi S.p.A.	Podjetje pomembnejšega lastnika	1.040.533	0	0	0
Skupaj		1.195.857	5.946.524	904.000	296.000

		v EUR	
Družba		Kratkoročne poslovne obveznosti	Dolgoročne finančne obveznosti
Livar LNL d.o.o.	odvisno podjetje	572.601	0
Livar Belt d.o.o.	odvisno podjetje	524.108	0
Livar FMO d.o.o.	odvisno podjetje	505.188	0
Livar storitve d.o.o.	odvisno podjetje	622.596	0
Topola Livar MO d.o.o.	odvisno podjetje	0	0
Jelšingrad Livar a.d.	Pridruženo podjetje	85.496	0
Mecum d.o.o.	pomembnejši lastnik	1.678.705	1.000.000
Adriano Corsi S.p.A.	Podjetje pomembnejšega lastnika	116.801	0
Skupaj		4.105.495	1.000.000

Prikaz prometa s povezanimi osebami v letu 2010 (v EUR):

		v EUR			
Družba		Kumulativni promet terjatev iz poslovanja	Kumulativni promet obveznosti iz poslovanja	Kumulativni promet obresti iz prejetih posojil	Kumulativni promet obresti iz danih posojil
Livar LNL d.o.o.	odvisno podjetje	0	572.601	0	0
Livar Belt d.o.o.	odvisno podjetje	0	524.108	0	0
Livar FMO d.o.o.	odvisno podjetje	0	505.188	0	0
Livar storitve d.o.o.	odvisno podjetje	0	622.596	0	0
Topola Livar MO d.o.o.	odvisno podjetje	0	0	0	43
Jelšingrad Livar a.d.	Pridruženo podjetje	110.413	85.496	0	20.585
Mecum d.o.o.	Pomembnejši lastnik	52.656	6.276.223	62.681	11.507
Adriano Corsi S.p.A.	Podjetje pomembnejšega lastnika	4.084.774	2.089.473	0	0
Skupaj		4.247.843	10.675.685	62.681	32.135

UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Likvidnostna tveganja

Izpostavljenost likvidnostnem tveganju na dan 31.12.2010 je sledeča:

					v EUR
	Knjigovodsko stanje	Predvideni pogodbeni denarni tokovi	Zapadlost do 1 leta	Zapadlost do 5 let	Zapadlost nad 5 let
Postavka					
Prejeta bančna posojila	19.162.600	20.751.690	4.977.632	14.823.355	950.703
Obveznosti iz naslova obveznic	1.500.000	1.860.000	90.000	1.770.000	0
Prejeta posojila od drugih	953.704	1.141.401	153.323	988.078	0
Obv. iz naslova finančnega najema	3.996.652	4.339.420	1.129.469	2.938.987	270.964
Druge kratk. finančne obveznosti	1.513.260	1.513.260	1.513.260	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	12.968.868	12.968.868	12.968.868	0	0
Skupaj	40.095.084	42.574.639	20.832.552	20.520.420	1.221.667

Kreditno tveganje

Izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan 31.12.2010 je sledeča:

Postavka	v EUR Knjigovodska vrednost
Dolgoročne poslovne terjatve	5.946.524
Dolgoročno dana posojila	904.000
Kratkoročna dana posojila	298.000
Terjatve do pridruženih družb	58.379
Terjatve do kupcev	9.525.901
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.093.067
SKUPAJ	17.825.871

Dolgoročna poslovna terjatev do pridružene družbe Jelšingrad ni posebej zavarovana in je namenjena konverziji v kapital.

Kratkoročna dana posojila niso izpostavljena visokemu kreditnemu tveganju.

Terjatve do kupcev so v pretežni meri nezapadle. Za vse dvomljive oziroma sporne terjatve smo oblikovali popravke vrednosti terjatev. Popravki vrednosti terjatev so podrobno razkriti v pojasnilu 7. Kratkoročne poslovne terjatve niso posebej zavarovane.

Obrestno tveganje

Kratkoročne finančne obveznosti do bank in leasingodajalcev so vezane na EURIBOR oziroma LIBOR, kar vpliva na izpostavljenost tveganju spremembe obrestnih mer. Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere je bila na dan 31.12.2010 naslednja:

v EUR

Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	
Finančna sredstva	1.202.000
Finančne obveznosti	750.000
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	
Finančna sredstva	0
Finančne obveznosti	26.376.217

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 5 % oziroma 10 % na dan poročanja, bi povečala odhodke za obresti za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse preostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

v EUR

Postavka	Odhodki za obresti	
	Povečanje za 5 %	Povečanje za 10 %
Instrumenti po variabilni obrestni meri vezani	37.740	75.480

Valutno tveganje

Vpliv spremembe valutnih tečajev na dan 31.12.2010 za 1%, 5% ter 10% na povečanje oziroma zmanjšanje poslovnega izida:

v EUR

Postavka	Knjigovodska vrednost 31.12.2010	Sprememba deviznih tečajev		
		1%	5%	10%
Prejeta posojila v CHF	9.225.848	91.316	439.862	839.080
Obveznosti iz naslova finančnega najema v CHF	1.613.617	15.971	76.932	146.756
Skupaj	10.839.465	107.287	516.794	985.836

Tveganje poštene vrednosti

Spodnja preglednica prikazuje vpliv spremembe poštene vrednosti na dan 31.12.2010 na kapital preko presežka iz prevrednotenja oziroma na poslovni izid (v prikazu niso upoštevani odloženi davki – v primeru vrednotenja po poštene vrednosti preko kapitala).

v EUR

Postavka	Knjigovodska vrednost 31.12.2009	Sprememba poštene vrednosti		
		1%	5%	10%
Nepremičnine družbe	12.317.299	98.538	492.692	985.384
Dolgoročne finančne naložbe	3.885.609	34.970	174.852	349.705
Skupaj na kapital	16.202.908	133.508	667.544	1.335.089
Izvedeni finančni instrumenti	1.513.260	15.133	75.663	151.326
Skupaj na izkaz poslovnega izida	1.513.260	15.133	75.663	151.326

Varovanje družbe pred tveganji je opisano v poslovnem poročilu družbe.

POTENCIALNE OBVEZNOSTI

Družba nima potencialnih obveznosti, ki ne bi bile ustrezno zajete in izkazane v računovodskih izkazih na dan 31.12.2010.

DOGODKI PO DATUMU IZDELAVE BILANCE STANJA

Od datuma računovodskih izkazov do dneva priprave tega poročila ni bilo ugotovljenih takšnih dogodkov, ki bi vplivali na resničnost in poštenost prikazanih računovodskih izkazov za leto 2010.

V letu 2011 so bili realizirani sporazumi o reprogramiranju dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti z največjim upnikom – skupino Hypo Alpe Adria Bank in Hypoleasing v višini 10,0 mio EUR. Z Unicredit banko pa bo dosežen sporazum o reprogramih v mesecu maju 2011 v skupni višini 11,6 mio EUR. Sporazumi temeljijo na odlogu plačila vseh glavnih po vseh posojilnih pogodbah za dobo 6 mesecev z možnostjo avtomatskega podaljšanja za dodatnih 6 mesecev, družba pa mora v 2011 plačevati obresti na ta posojila. Prav tako je obnovljeno oziroma podaljšano kratkoročno posojilo v višini 0,7 mio EUR. Reprogrami finančnih obveznosti predstavljajo dobro osnovo za postopno normalizacijo likvidnosti v letu 2011.

Ivančna Gorica, 6.5.2011

Damjan Debeljak
Predsednik uprave Livar d.d.

